

Štoreški ŽELEZAR

25. december 1964
Št. 12 Leto IV

IZVRŠITEV LETNEGA PROIZVODNEGA PLANA
za mesec november 1964

	%
Aglomeracija	129,8
Elektroplavž	110,6
Jeklarna	91,2
Valjarna	92,4
Siva livarna	92,6
Livarna valjev	93,8
Obdelovalnica valjev	84,4
Šamotna	94,0
SKUPAJ PODJETJE (brez gredic)	102,2

ŠTORSKI ŽELEZAR, Glasilo delovnega kolektiva Železarn Štore — Izhaja vsak mesec — Odgovorni urednik Stane Ocvirk — Uredniški odbor: Janez Barborič, Dušan Burnik, Friderik Jernejšek, Anton Mackošek, Rajko Markovič, Stane Ocvirk, Stane Sotler, Niko Zakonjšek in Ivan Zmahar — Tiska ČP »Celjski tisk« Celje

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE ŠTORE

Iz starega v novo leto

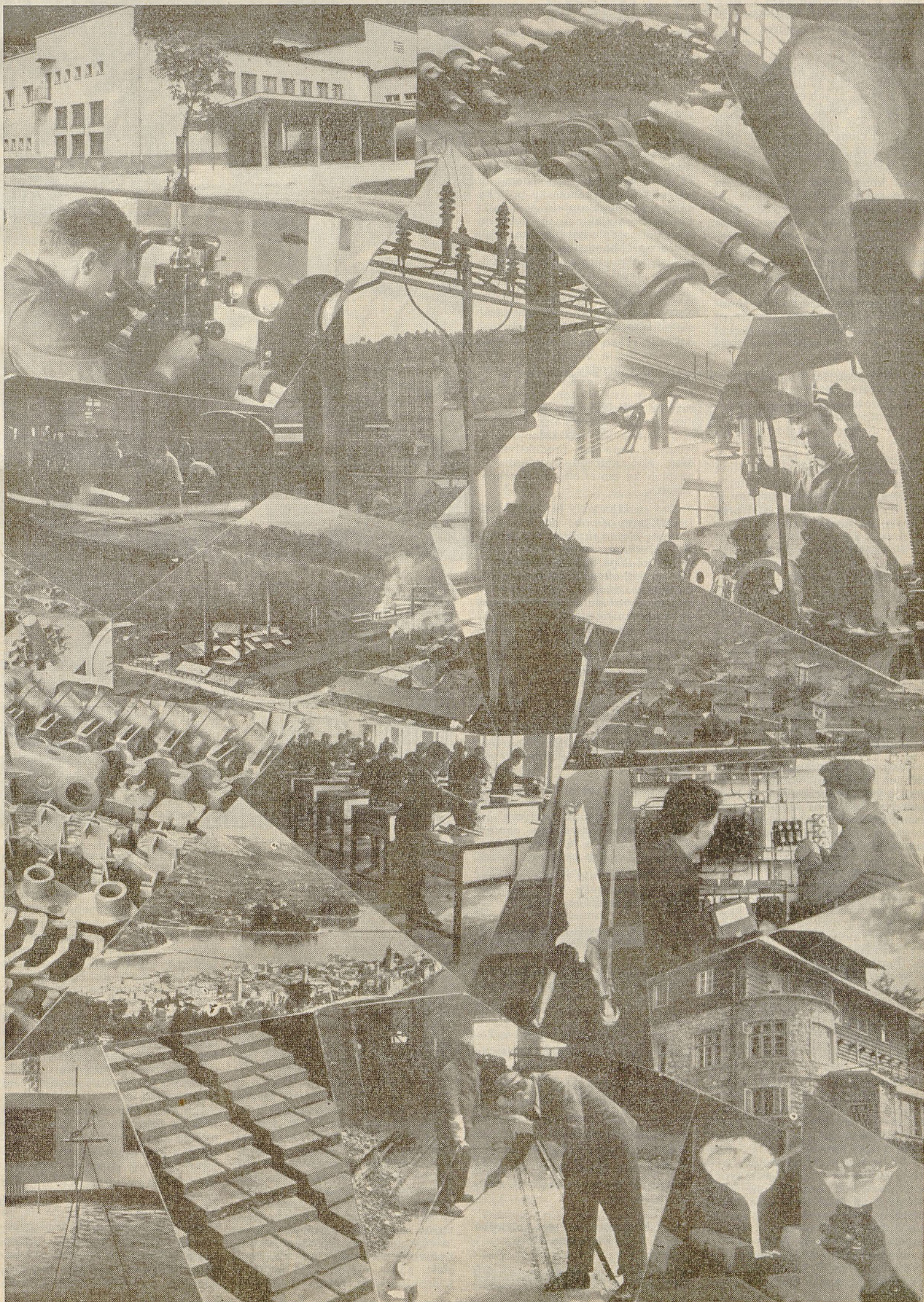
Ob prehodih iz starega v Novo leto ponavadi pogledamo nazaj kaj smo naredili, kaj dosegli, kaj je bilo dobrega in kaj slabega, istočasno pa predvidevamo kaj bomo od dobrega prenesli naprej in kaj bomo storili, da bi dosegli še večje uspehe.

Kljub težavam, ki so spremljale redni potek proizvodnje kot okvare transformatorjev na elektroplavžu, redukcije električne energije, pomanjkanje surovin in druge manjše je delovni kolektiv železarjev dosegel vidnejše uspehe.

Svojo politično zrelost je delovni kolektiv pokazal tudi v nekaterih večjih notranje družbeno političnih akcijah, kot so bile akcija solidarnosti Skopju, ob volitvah v nove organe delavskega upravljanja in ob premagovanju težav v proizvodnji.

Uspehi, ki so odraz prizadevanj vseh naših ljudi nam morajo biti v vzpodbudo za bodoče delo. Strmeti moramo za tem, da bodo rezultati našega dela še boljši v cilju izboljšanja pogojev dela in življenja slehernega člana našega kolektiva. V naše dobro in v dobro družbe si moramo prizadevati, da bomo izpolnjevali obljubo, ki smo jo dali v pozdravni brzojavki VIII. Kongresu Zveze komunistov Jugoslavije, da bomo naloge, ki jih je Kongres nakazal vestno izvrševali.

VSEM ČLANOM
DELOVNEGA KOLEKTIVA
ŽELIJO MNOGO DELOVNIH
USPEHOV IN SREČE V
OSEBNEM ŽIVLJENJU
Delavski svet in upravni odbor
podjetja
Uprava podjetja
Tovarniški komite Zveze
komunistov
Izvršni odbor sindikalne
organizacije

OB VIII. KONGRESU ZKJ

V torek, dne 8. 12. 1964 je bilo v Želzarni Štore zborovanje članov kolektiva, prvenstveno komunistov, ob pričetku najvišjega delovnega zbora ZKJ, VIII. kongresa.

Govornik je podal kratek pregled dela dosedanjih kongresov v naslednjih besedah:

Zveza komunistov Jugoslavije je imela od ustanovitve do sedaj 7 kongresov in 5 partijskih konferenc. Svoj prvi kongres je imela partija v aprilu leta 1919 v Beogradu, drugi je bil v Vukovarju junija 1920, tretji kongres je bil na Dunaju maja 1926; v Dresdenu v Nemčiji je bil v novembru 1928 četrti kongres. Peti kongres je bil po osvoboditvi v juliju 1948 v Beogradu, šesti v novembru 1952 v Zagrebu in sedmi aprila 1958 v Ljubljani. Če skušamo na kratko opredeliti vlogo treh povojnih kongresov naše partije lahko to izrazimo v sledečem:

Peti kongres se je začel samo mesec dni po znani resoluciji Informbiroja, ko je vodstvo KPJ našlo v sebi dovolj sile in poguma, da se je postavilo po robu zahrbtnemu stalinškemu udarcu in zavrnilo resolucijo Informbiroja, ki je pomenila poskus gospodarske in politične podreditve Jugoslavije in uzakonitev stalinizma, nekomunističnih metod in neenakopravnosti v odnosih med komunističnimi partijami in socialističnimi državami.

Na kongresu je Tito kot generalni sekretar CK KPJ podal politično poročilo z zelo obširnim in dokumentiranim zgodovinskim delom, ki opisuje in analizira razvoj partije pred II. svetovno vojno kakor tudi značilnosti razvojne poti socialistične revolucije med NOB in razvoj v prvih povojnih letih. S pomočjo zgodovinskih dejstev je Tito branil revolucijo in KPJ pred klevetniško gonjo Informbiroja in se zavzel za ohranitev enotnosti partije in ljudstva ter da mora priti na dan resnica o socialistični stvarnosti Jugoslavije.

Šesti kongres je bil v času, ko se je pokazalo, da je Jugoslavija vzdržala pritisk in ubranila svojo neodvisnost, da je dosegla visoko stopnjo gospodarske graditve in z razvojem delavskega samoupravljanja poglobila družbene odnose ter pri tem utrdila svoj mednarodni položaj in ugled v svetu, zlasti v zavzemanju za načela aktivne koeksistence v svoji zunanji politični praksi.

Kongres je razpravljal o izredno važnem problemu vodilne vloge partije v prehodnem obdobju. Kongres je zagotovil odločno preusmeritev od administrativnega sistema socializma na delavsko in družbeno samoupravljanje.

Na tribuni sedmega kongresa so bili glavni referenti tovariši Tito, Kardelj in Ranković. Analizirali so probleme sodobnega sveta in krize mednarodnih odnosov, uveljavljanje izvenblokovske politike in mednarodnega položaja socialistične Jugoslavije, napredne procese v Sovjetski zvezi po XX. kongresu in odpore zaostalih stalinških sil. O notranjem razvoju je kongres ugotovil, da se je sistem socialistične demokracije ustallil in da so bili doseženi pomembni rezultati v gospodarstvu.

Razen novega statuta in resolucije o prihodnjih nalogah ZKJ na raznih področjih družbenega življenja, mednarodnega sodelovanja in zunanje politike je VII. kongres sprejel novi program ZKJ, s čemer je bila podana idejna osnova nadaljnje graditve naših socialističnih družbenih odnosov in naše vloge v mednarodnem delavskem gibanju in v svetovnih odnosih nasploh. Zadnji stavek sprejetega programa se glasi: Nič, kar je ustvarjeno, nam ne sme biti tako sveto, da se ne bi moglo preživeti, da se ne bi moglo umakniti tiste-

mu, kar je še bolj napredno, še bolj svobodno, še bolj človeško.

Danes poteka drugi dan VIII. kongresa. Že v smernicah za predkongresno dejavnost je bil med drugim jasno podan odgovor na vprašanje, na kaj bo sedanji kongres ZKJ osredotočen. V teh smernicah je rečeno:

»Naši dosedANJI dosežki in izkušnje so pokazali, da sta nadaljnje utrjevanje in nadaljnja krepitev materialne podlage samoupravljanja, samostojnosti in odgovornosti neposrednega proizvajalca in upravljavca pri odločanju o vseh problemih v zvezi s proizvodnjo, delitvijo in razširjeno reprodukcijo bistveni pogoj nadaljnega naraščanja proizvodnje in delovne produktivnosti in na tej podlagi še hitrejšega naraščanja osebnih potreb in izboljšanja splošnega življenjskega standarda delovnih ljudi. Zaradi tega je neogibno, da se naš gospodarski sistem in ukrepi tekoče ekonomske politike nenehno izpopolnjujejo v skladu s samoupravljanjem in delitvijo dohodka po delu kot bistvom naših družbeno ekonomskih odnosov, da iz sistema planiranja, iz proizvodnje in investicijske politike, politike cen, kreditov, formiranja potrošnje, osebnih dohodkov itd. čedalje bolj odstranjujemo elemente etatističnotehnokratskega gospodarjenja. Tako se bo čedalje bolj ožilo področje birokratizma, subjektivizma, neodgovornosti in vsakovrstnih oblik samovolje, čedalje bolj pa se širil prostor za svoboden razmah proizvodnje, za njeno modernizacijo, za racionalno poslovanje, popolnejše izkoriščanje proizvodnih kapacitet, produktivnosti dela, življenjskega standarda in nasploh za materialni in družbeni vzpon.«

Ob zaključku je govornik izrazil prepričanje, da bo VIII. kongres idejno razčistil vsa bistvena vprašanja, ki zadevajo materialno podlago samoupravljanja, s tem pa tudi obvezal vse komuniste, da se brezkompromisno borijo za takšen razvoj materialnih odnosov, ki bodo utrjevali položaj neposrednih proizvajalcev kot samostojnih in enakopravnih činiteljev proizvodnje in delitve ter svobodnih občanov pri upravljanju z vsemi družbenimi posli.

Prav bi bilo, da ob tej priliki tudi komunisti Železarne Štore pregledajo svoje delo, analizirajo uspehe in neuspehe ter kritično obravnava vse tisto, kar je slabo pri našem delu.

Govornik je zaključil zborovanje s pozivom, da se danes pridružimo mnogim delovnim kolektivom, organizacijam in ustanovam, enotam JLA in drugim s pozdravom kongresu in željo za uspešnim delom.

Obenem je bila predložena pozdravna brzojavka VIII. kongresu z naslednjo vsebino:

OSMEMU KONGRESU ZVEZE KOMUNISTOV JUGOSLAVIJE BEOGRAD

Komunisti in člani kolektiva Železarne Štore pošljamo pristrčne pozdrave osmemu kongresu. Tudi mi se zavedamo zelo velike odgovornosti dela osmega kongresa, ki pomeni za vse nas korak naprej za nadaljnji razvoj naše domovine. Zato želimo delu kongresa najboljši uspeh ter obljublamo, da bomo naloge, ki jih boste nakazali, vestno izvrševali.

Komunisti in člani kolektiva
Železarne Štore

DAN NAŠE ARMADÉ

V zgodovini poznamo veliko poskusov velikih in močnejših držav, njihovih državnikov in diplomatov, da bi po svojih konceptih krojili usodo malih narodov. Včasih so v svojih načrtih uspeli, vsaj za določeno obdobje. Če niso uspeli z diplomatičnimi potezami — z zvijačami, so uporabili tudi silo. V mračnih obdobjih zgodovine človeštva pa je bila za dosego umazanih ciljev vedno uporabljena sila, nasilje. Tako mračno obdobje je nastalo, ko so prišli v Nemčiji po prvi svetovni vojni na oblast nacisti, v Italiji pa fašisti. Prirojeno človeško dostojanstvo, enakost, bratstvo, svoboda niso bili nikoli tako zaničevani in poteptani kot z naraščanjem moči teh grobarjev miru. Hudournik nasilja se je razlil po Evropi in v krvavih valovih zatiranja in mučenj so zastokali milijoni preganjanih ljudi. Ne samo Evropa, ves svet se je znašel v viharju II. svetovne vojne. Pisalo se je leto 1941., ko so nacifašistične horde zakorakale tudi preko meja Jugoslavije z načrtom, da zbrisejo to državno tvorbo in njene narode z zemljevida. Vlada in vojaško vodstvo so izdali svoje ljudstvo, kralj je pobegnil, z njim večina članov vlade in državnega vodstva. Podpisana je bila vojaška kapitulacija. Ljudstvo pa se ni pokorilo podivjanim okupatorjevim oblastnikom in rabljam.

Redki so bili hlapčevsko razpoloženi. Zato so se okupatorji in njihovi hlapci hudo zmotili v svojih načrtih. Pri jugoslovanskih narodih so našli na odpor, ki je kmalu prerasel v organiziran, oborožen upor. S tem pa zavojevalci niso računali. Čeprav so imeli močno peto kolono v bivši Jugoslaviji in dobro organizirano vohunsko mrežo, niso znali razumeti razpoloženja naših narodov. Skrajno nezadovoljstvo vseh naših narodov, zlasti pa še narodnostnih manjšin s protiljudskimi režimi v prejšnji

državi, v najtežjih trenutkih pa še tako strahopetna kapitulacija in izdaja, čemur je sledilo nasilno uvajanje »novega reda« z najokrutnejšimi ukrepi; vse to je ustvarilo objektivne pogoje za upor in borbo proti tujcem, ki so iz dneva v dan vse bolj razkrivali svoje peklenske načrte z narodi Jugoslavije. Našli pa so se v teh težkih dneh odločni sinovi naših narodov, ki so do kraja ponižane in strahovane množice povedli v odločno in krvavo borbo proti okupatorjem in njihovim prirepnikom, domačim izdajalcem. Vodstvo vstaje je delalo načrtno in premišljeno, imelo je poštene cilje, ki so ustrezali razpoloženju in želji razočaranega ljudstva, ki je novemu vodstvu zaupalo in se z neomajno odločnostjo in hrabro borilo za svetle cilje, izpisane ne samo na parolah in proglaših, ki so pozivali ljudstvo k vztrajnosti in vedno večji odločnosti, temveč tudi v srcih vseh tistih, ki so stopili v vrste borcev za nekaj novega, ljudstvu koristnega. Zato se je upor tako naglo širil po vseh pokrajinah naše domovine, vrste borcev so se množile, čete so prerasčale v partizanske odrede, ki so zadajali okupatorju vedno hujše udarce, osvobodili iz dneva v dan več ozemlja, tu pa so bili ustanovljeni narodno-osvobodilni odbori, ki so bili v začetku začasni organi nove oblasti.

Uničen je bil torej stari, zasovraženi upravni aparat in ljudstvo je pričelo samo izvajati oblastne ukrepe, ki so prvotno imeli za cilj krepiti odpor in pomagati partizanskim četam in odredom s hrano in mobilizacijo novih borcev. Toda kmalu se je pokazalo, da je za učinkovito borbo proti razkačenemu zavojevalcu potrebna primernejša oblika vojaških enot, ki bodo pripravljene poseči v boj tam, kjer jim bo velelo vodstvo. Tako

je bila 22. decembra 1941 ustanovljena v bosanskem mestecu Rudo Prva proletarska brigada, prva regularna enota naše nove, ljudske armade. Ta dan slavimo kot DAN NAŠE ARMADÉ, praznik JLA. Že 1. marca 1942 je bila v Čajniču ustanovljena Druga proletarska udarna brigada in od tedaj so naglo rasle nove brigade JLA, osvobajale nova ozemlja, na katerih se je formirala nova oblast.

Sovražnik je uvidel, da upor jugoslovanskih narodov ni pustolovski poskus uveljavljanja nekaterih ljudi razgretih glav, ki jim je do slave in burnih dogodkov, temveč, da gre tu za načrten boj narodov, ki ne priznavajo zaslužjevanja in poniževanja, ki ljubijo svobodo in so pripravljeni za njo žrtvovati tudi svoja življenja. Samo tako trdno prepričani in do skrajnosti odločni narodi so lahko doprinesli tako veličastne žrtve za izvojevanje premišljeno postavljenih ciljev. Hkrati z narodnoosvobodilno borbo se je namreč izvršila tudi socialistična revolucija, rušili smo buržoazno oblast in ostanke fevdalizma, velika proizvodna sredstva so postala splošno ljudsko premoženje, uresničevali smo ljudsko demokracijo, rešili nacionalno vprašanje in ustvarjali pogoje za vsestranski gospodarski, politični in kulturni razvoj. To seveda marsikomu ni šlo v račun in zato je bilo treba voditi borbo proti tujim zavojevalcem in domačim izdajalcem, ki so na vse načine branili svoje pozicije, ker so se pa vdinjali okupatorjem, pa so izgubili tla pod nogami, dogodki so jih prehiteli, revolucija jih je pregazila. Ljudstvo je zaupalo novemu vodstvu, junaškim borcev za svobodo in novo, pravičnejšo ureditev, podpiralo je novo, ljudsko armado na vse načine, se veselilo zmaga nad sovražnikom in sodelovalo pri uvajanju novega v življenje naših narodov.

Poslovanje v razdobju I-IX

V splošnem lahko ugotovljamo, da je podjetje spričo težav, ki so spremljale zamenjavo novega transformatorja, pomanjkanje električne energije, zaključilo poslovanje zadovoljivo.

Letni rebalansiran proizvodni načrt, ki predvideva 130.195 ton, je bil dosežen s 75,1 % oziroma 97.800 ton in nam je tako uspelo nadoknaditi izpadlo proizvodnjo v I. polletju.

Proizvodni plan po obratih je bil dosežen naslednje:

	v %
aglomeracija	90,2
elektroplavž	69,5
jeklarna	71,0
valjarna got. izd.	73,2
livarna sive litine	75,9
livarna valjev	78,2
obdelovalnica valjev	69,2
šamotna	75,9

Znatno so prispevali k izpolnitvi proizvodnega načrta dosežki v jeklarni in valjarni, ki sta kljub spremembi asortimana proizvedli več kvalitetnega jekla, kot v razdobju preteklega leta. Pomembni pa so uspehi v livarni valjev in obdelovalnici valjev, ki sta občutno povečali proizvodnjo od lanskega leta. V livarni sive litine je bila ukinjena proizvodnja cevi zaradi zastarelosti obrata, pomanjkanja delovne sile in tekočega železa, kar pa bo omogočilo povečanje proizvodnje strojne, nodularne litine in proizvodnje valjev, ki ima ugodnejši odnos tudi v finančnem pogledu.

Čeprav je v I. polletju izpad blagovne realizacije zlasti pri elektroplavžu in delno pri proizvodnji cevi kazal, da finančni rezultati ne bodo zadovoljivo beležili v tem razdobju, je fakturirana realizacija dosežena s 6.754 milijoni oziroma 73,8 % letnega plana, kar je v primerjavi s istim razdobjem preteklega leta povečano za 2,2 %. Pri planirani realizaciji je občutno povečan tudi izvoz. Že v tem razdobju je plan izvoza dosežen s 95,5 %, računa se, da bomo do konca leta izvršili za 1.300.000 \$ in na ta način letošnji plan izvoza presegli za ca. 18,9 %. Naš izvoz predvsem vzmetno jeklo se je iz leta v leto povečeval, zato imamo v letošnjem letu v primerjavi s istim razdobjem preteklega leta povečanje za 58 %. Od celotne fakturirane realizacije predstavlja izvoz že blizu 18 %.

Na dosežene rezultate čistega dohodka v primerjavi s prejšnjim razdobjem vpliva več sprememb, ki so nastopile v tem razdobju. Podjetje je za letošnjo leto bilo oproščeno plačevanja izrednega prispevka, rednega prispevka federacije in ukinjen je bil tudi družbeni investicijski sklad ter spremenjena tarifa električne energije. To je narekovalo, da izkazujemo za letošnje leto boljšo materialno osnovo za formiranje skladov in delitev čistega dohodka od prejšnjih let. Dokončno še ni rešeno vprašanje ali bo republika Slovenija predpisala obveznost posojila, ki bi zasegel v naše sklade v višini 15 % prejšnjega družbeno investicijskega sklada. Ravno tako še ni razčiščeno vprašanje, če bo oproščena plačevanja rednega prispevka tudi proizvodnja panojev 117.

Celotni dohodek po vnovčeni realizaciji je dosežen s 6.421 milj., oziroma 70 % letnega plana, in je v primerjavi s razdobjem preteklega leta nižji za 7 %. Velik vpliv na nižji dohodek po vnovčeni realizaciji je porast terjatev do kupcev. Restriktijski ukrepi banke za znižanje investicij in velika poostriitev koriščenja obratnih sredstev za investiranje ter znižanje in takojšnje odplačevanje kreditov ima velik vpliv na dotok sredstev, ki se v skrajni liniji pozna na nelikvidnosti naših kupcev. Podjetje se je poslužilo vseh razpoložljivih sredstev in intervencij, vendar porasta kupcev ni mogoče preprečiti. Računamo, da bo stanje še slabše, zlasti konec leta, ko stremimo za čimvečjo realizacijo, ki pa zaradi omenjenih vzrokov ne bo plačana.

Čisti dohodek je dosežen z 1.988 milj. in je v primerjavi s prejšnjim razdobjem višji za 13 %. Na povišanje čistega dohodka je vplival oproščen prispevek iz dohodka v višini 351 milj., izredni prispevek v višini 188 milj., kar je bilo vloženo v sklade. Ugodnejša materialna baza nam omogoča, da realiziramo smernice povečanja realnih osebnih dohodkov zaposlenih skladno z rezultati gospodarjenja. Zaradi tega stremimo za tem, da se osebni dohodki postopoma zvišujejo, kar potrjuje tudi povišanje vrednosti točk v zadnjih mesecih.

V tem razdobju je bilo izplačanih bruto 1.431 milj. osebnih dohodkov, kar pomeni povečanje napram istemu razdobju preteklega leta za 28 % odnosno na povprečje leta 1963 22 %. Dosežen povpreček na zaposlenega z individualiziranimi osebnimi dohodki znaša neto 48.456 din.

Karakteristično za to razdobje je pomemben premik osebnih dohodkov nižjih kategorij delavcev zaradi korektorne analitične ocene. Tako izkazujemo v kategoriji osebnih dohodkov 30 do 40.000 din le 10,9 % zaposlenih, medtem ko smo v preteklem letu še izkazovali 52,8 %. V kategoriji osebnih dohodkov od 40 do 50.000 din se je izvršil premik od 19,2 % na 38,5 % in v kategoriji od 50 do 60.000 din od 4,7 % na 30 %.

Poslovanje tega razdobja lahko zaključimo kot uspešno še posebno, ker se nam je z oprostitvijo določenih obveznosti izboljšal ekonomski položaj in neke delno omogočilo, da lahko z večjo udeležbo sodelujemo pri financiranju investicij, brez dvoma pa bi ekonomski položaj bil lahko še boljši, če bi ne bilo objektivnih težav z redukcijo električne energije.

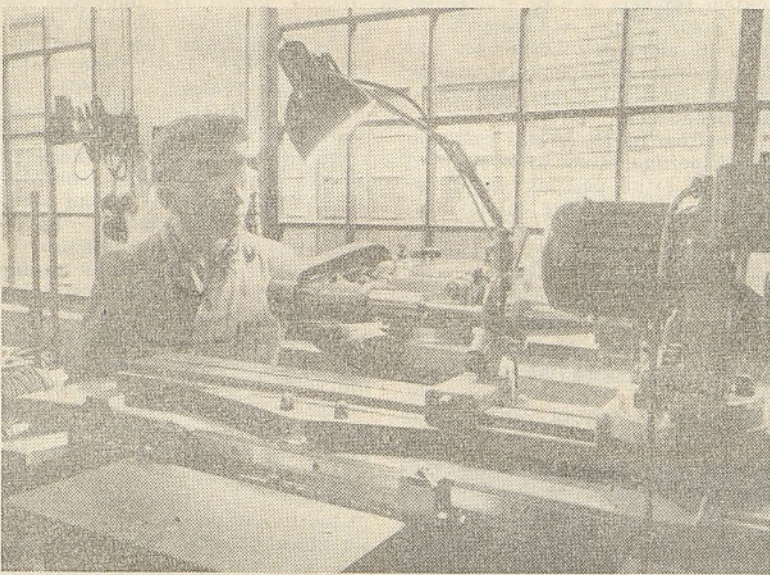
ALBIN MIKLAVC

Iz ekonomskih enot

V preteklem mesecu je bilo zelo malo zasedanj Delavskih svetov ekonomskih enot, kar pa ne pomeni nedelavnosti organov upravljanja v ekonomskih enotah. Tako kot običajno bodo zasedanja DSE zato v mesecu decembru bolj pogosta, ko se bo ukrepalo, v cilju da zadnje dni leta dosežemo kar najboljše rezultate, istočasno pa bodo delavski sveti enot v mesecu decembru sprejemali in odločali o planu za prvi mesec 1965. leta. Od pravih prijemov in pravilno zastavljenega programa bo odvisen uspešen ali pa tudi neuspešen start v leto 1965. Organi upravljanja v ekonomskih enotah to vedo, zato se temeljito pripravljajo, da bi bil start v novo leto kar najbolj uspešen, zavedajoč se, da dosežena prednost ob startu garantira več ali manj dober fini, od katerega

ton. Do konca meseca novembra je presežen plan pri vzmeteh kar za 76,5 %, kar daje ugoden finančni rezultat. To je ekonomska enota dosegla z dobro organizacijo priprave dela, izvajanjem akcijskega programa in na koncu s prizadevanji slehernega člana ekonomske enote. Delavski svet valjarne je ob tej priliki apeliral na ves kolektiv enote, da se naj dosledno izvaja akcijski program, da se vztraja pri sedanjem tempu izvajanja programa proizvodnje, kajti le tako bo mogoče izvršiti letošnje proizvodne naloge.

V drugi točki dnevnega reda so člani DSE valjarne obravnavali od operativnega vodstva predloženi letni plan proizvodnje za leto 1965. Pri obravnavi plana za leto 1965 so temeljito pregledali vse možnosti za proizvodnjo in pri tem ugotovili,

V mehanični delavnici dajejo skrb za orodje velik poudarek. Izdelava orodja zahteva dosti znanja in preciznosti. Na sliki je prikazano delo na posebnem brusilnem stroju v orodjarni.

je odvisen seveda tudi dober osebni dohodek. Prepričani smo, da bodo ekonomske enote v letu 1965 dosegale še boljše rezultate kot so jih do sedaj, saj so DSE spremljali vsa dogajanja v proizvodnji in jih reševali tako, da je bilo za enoto, kot celo podjetje najbolje. V prihodnjem letu se bodo DSE srečevali še z mnogimi vprašanji, ki jih bo potrebno reševati, da bo proizvodnja lahko tekla brez večjih težav.

Štorski Železar bo tudi v bodočem letu imel rubriko »Iz ekonomskih enot« in bo bralce obveščal o tem, kako delajo DSE mimo tega pa bo rad pisal o dogodkih iz ekonomskih enot. Posebno rad bo objavljaval sestavke neposrednih proizvajalcev — upravljalcev v ekonomskih enotah.

Valjarna

Na 7. redni seji DSE valjarne, ki je bila 4. decembra so člani DSE najprej pregledali doseženo proizvodnjo za mesec november in ugotovili, da je presežena za 245

Le kratek čas nas še loči do zaključka letošnjega leta. Ker bo naslednja številka našega glasila tja proti sredini prihodnjega meseca, torej že v novem letu, se obračamo še pred zaključkom leta z nekaj besedami na vse naše bralce, vse člane kolektiva Železarne Štore.

Glasilo našega kolektiva, »ŠTORSKI ŽELEZAR« se je porodil v polletju leta 1961, njegovo rojstvo sicer ne sovпада v zaključek koledarskega leta, vendar se nam zdi nepomembno dejstvo, da bo v prihodnjem letu 4. obletnice njegovega izhajanja.

V tem razdobju je naše podjetje storilo uspešne korake naprej v svojem razvoju, kakor tudi odigralo važno vlogo v svojem doprinosu

njih vedno bolj rastočem in uveljavljajočem pomenu v upravljanju podjetja; o delu naših družbeno-političnih organizacij, kulturno-prosvetni dejavnosti ter vobče vsega pomembnega dogajanja.

Člani kolektiva, bralci svojega glasila bodo najlažje presodili ali smo ta program vseskozi tudi uspešno uresničevali v smislu zadanih nalog, seveda pa tudi neizogibaje se samokritičnemu vprašanju, če je tudi vsak po svojih močeh sodeloval.

Obračamo se na vse člane kolektiva, ki čutijo, da bi s svojimi doprinosi glasilo še obogatili, naj ne stoje ob strani, saj je na razpolago za pisanje dejavnosti polna sedanjost, perspektive prihodnosti

BESEDA UREDNIŠTVA

družbeni skupnosti, zahvaljujoč te uspehe zavestnemu prizadevanju in naporom vseh članov kolektiva: delavcem proizvajalcem, organom delavskega samoupravljanja ter svojemu vodilnemu strokovnemu in tehničnemu kadru, ob aktivnem sodelovanju družbeno-političnih organizacij.

Naše glasilo ŠTORSKI ŽELEZAR« si je zadalo kot glavno naloge svojega programa informiranja vseh članov kolektiva o notranjih uspehih, kakor tudi o težavah v proizvodnem procesu, o prizadevanjih za čim uspešnejše reševanje težkih in zahtevnih nalog proizvodnje ter plasiranja na tržišču, o delu organov delavskega samoupravljanja: delavskem svetu podjetja in delavskih svetih enot in

in spomini na preteklost. Naj tudi nikoga ne moti predsodek, da morda ne bo znal pravilno »zastaviti besedo« ali pa da kratko malo »ne zna« ničesar napisati; napiše pač naj, kakor ve in zna. Člane kolektiva tudi vabimo, da se za informacije, za katere morda ne vedo, kje bi jih dobili, obračajo na uredništvo našega lista, vendar morajo biti dopisi lastnoročno podpisani. Če bo takšnih vprašanj večje število, bo temu določen posebni kotiček v listu.

Vsem dosedanjim sodelavcem se za trud zahvalujemo z željo, da se bo naše sodelovanje nadaljevalo in krog še povečal. Njim kakor tudi vsem našim članom kolektiva kakor tudi zunanjim bralcem želimo srečno in uspehov polno novo leto 1965!

LETNI DOPUST

PO NAČRTU NOVEGA ZAKONA O DELOVNIH RAZMERJIH

Pričakujemo, da bodo poslanci v Zvezni ljudski skupščini še v tem mesecu obravnavali in sprejeli nov zakon o delovnih razmerjih, ki naj bi bil v veljavi od 1. januarja 1965 dalje. Načrt zakona prinaša precej novosti s področja delovnih razmerij, predvsem v načinu določanja pravic zaposlenih. Zakon bo določil le okvir, medtem ko bo prepustil gospodarskim organizacijam, da same postavijo svoje interne normative, kjer bodo detajlno določale o pravicah in dolžnostih članov delovne organizacije.

Tako bo tudi glede rednih letnih dopustov gospodarska organizacija sama urejevala in določila, koliko dni dopusta pripada posamezniku, ki je v njej v delovnem razmerju. Načrt zakona predvideva torej okvirno določilo in sicer: »letni dopust traja najmanj 14 in največ 30 delovnih dni v posameznem koledarskem letu«. Koliko dni dopusta bo določeno posamezniku v mejah 14 do 30 dni, pa bo morala določiti gospodarska organizacija s tem, da najprej postavi osnovne kriterije.

Kriteriji pa so lahko predvsem: delovna doba (upošteva se lahko skupna delovna doba, ki jo ima posameznik in posebej delovna doba v našem podjetju), težina dela na delovnem mestu, zahtevnost dela, delovna disciplina, prizadevnost posameznika in s tem v zvezi rezultat individualnega dela na delovnem mestu in v družbeno-političnem življenju, itd.

Dosedaj smo v Železarni koristili dopust izključno po določilih zakona s tem, da je imel sleherni določeno število dni dopusta glede na delovni staž in drugi kriteriji niso bili upoštevani. Novi zakon, ako bo sprejet, kakor predvideva predlog, pa nas sili v to, da upoštevamo vse okoliščine, ki naj vplivajo na določitev števila dni rednega dopusta in ne samo delovno dobo.

Dalje načrt zakona navaja: »Delavcu, ki še ni dopolnil 18 let starosti — pripada dodatnih 7 delovnih dni dopusta neglede na število dni, ki jih ima po drugih me-

riilih«. Torej najmanj 21 delovnih dni. Sedaj veljavni predpisi so določali, da delavec, ki še ni star 16 let ima 21 delovnih dni, tisti, ki še ni star 17 let — 19 delovnih dni in tisti, ki še ni star 18 let — 17 delovnih dni dopusta. Torej predlagano je pa enotno za vse, ki še niso 18 let stari, brez razmejitev.

Načrt zakona predvideva tudi dopust, daljši kot 30 delovnih dni na delovnih mestih, kjer nastopajo posebni težki pogoji dela, predvsem glede na vplive okolice. V načrtu navedeni pogoji se sedaj v našem podjetju ne pojavljajo, v kolikor ne bo zakon to določilo še dopolnil.

Pravico na redni letni dopust bo pridobil delavec po preteku 11 mesecev delovne dobe v eni gospodarski organizaciji. Novost načrta, od sedaj veljavnih predpisov, je v tem, da naj bi se delavcu omogočilo dopust tudi pred pretekom 11 mesecev delovne dobe s tem, da se delavec obveže po izkoriščanju dopusta izpolniti pogoje. V kolikor pa prekrši obvezo (s tem, da bi zapustil podjetje prej) naj bi vrnil nadomestilo, ki ga je prejel za časa dopusta.

Delavca se ne sme prikrajšati na dopustu, na katerega ima pravico. Koriščenje dopusta pa se mora omogočiti v enkratnem trajanju in le na zahtevo ali pristank delavca se lahko odredi koriščenje dopusta deljeno na dvakrat. Tako bomo morali prekiniti s sedanjo prakso — delitev koriščenja dopusta večkrat, ker s tem zavestno kršimo načelo o namenu dopusta — namen dopusta je oddih in razvedrilo.

Vse gornje in druge spremembe predpisov o delovnih razmerjih nam narekujejo, da bomo morali sestaviti vsebinsko nov pravilnik o delovnih razmerjih v podjetju. Če hočemo, da bodo v njem zajeti in podrobno obdelani cilji poslovne in kadrovske politike v podjetju in s temi vsklajene težnje članov delovne organizacije, bo portebno, da pri sestavi takega akta sodeluje čimvečje število članov kolektiva (dalje na 6. strani)

Problematika strokovnega šolstva

Pospešen razvoj gospodarstva v naši občini kakor tudi v okraju, ki je v zadnjih petih letih izredno zaostrel problem izobraževanja kadrov, je terjalo ustrezno reorganizacijo strokovnega šolstva, ki temelji na resoluciji ZS ter številnih republiških aktih na področju strokovnega izobraževanja. Ta proces reorganizacije, ki sicer še traja, vnaša v naše strokovno šolstvo novo vsebino in nove organizacijske oblike izobraževanja.

V tem obdobju smo pričeli sistematično pripravljati nove učne programe na osnovi profilov in s tem zavrnilo težnjo po administrativnem določanju trajanja šolanja. V zadnji fazi reorganizacije, ki je šele na začetku poti, smo začeli uvajati prehod vajenskih, industrijskih in drugih šol s praktičnim poukom v poklicne šole, ki naj bi postale najprimernejša organizacijska oblika za izobraževanje poklicev širokega profila.

tetno izvajani le v razvitih delovnih organizacijah. V kolikor se to ne izvaja oziroma ni izvedljivo, postopno uvajajo šole same nadzor nad praktičnim poukom.

Do končne izdelave učnih programov je bila učna doba za vse poklice ponovno podaljšana na tri leta.

Mreža teh šol je vsaj za trenutne potrebe urejena, kakor tudi smer, v katero naj se v prihodnje te vrste šole razvijajo. Na vseh tovrstnih šolah je urejen periodični sistem pouka.

b) Industrijske šole

Ta skupina šol je najbližja po obliki in sistemu poklicnim šolam. Vse tri — rudarska, kovinarska in steklarska sprejemajo učence na podlagi potreb gospodarskih organizacij, v okviru razpoložljivih kapacitet na podlagi razpisa. Celoten izobraževalni proces, tako teoretičnega in praktičnega pouka, se odvija v šoli.

Temu pospešenemu procesu izgrajevanja sodobnega sistema strokovnega izobraževanja posvečajo posebno pozornost tudi nekateri delovni kolektivi in njihovi organi samoupravljanja.

Ker ne govorimo več samo o spremembah odnosov in razumevanju nalog gospodarstva na področju reševanja izobraževalne politike, moramo problematiko reševati skladno s potrebami in interesi delovnih organizacij, odnosno družbe kot celote.

Iz zahteve, da mora strokovno izobraževanje zagotoviti kadre za posamezne poklice, izhaja načelo, da mora biti strokovna izobrazba, ki jo pri izobraževanju kadra za poklice dajejo posamezne vrste strokovno izobraževalnih ustanov, taka, da usposablja kadre za delo na določenih delovnih mestih. To velja tudi za osnovne dejavnosti strokovnih šol, ki izobražujejo kadre za poklic širokega profila.

Zaradi organizacijske in vsebinske specifičnosti posameznih šol v naši občini in okraju, bom skušal v grobih obrisih prikazati problematiko sedanje situacije glede na celovitost strokovnih šol.

POKLICNE ŠOLE

Ceprav skušamo pod ta termin združiti vse dosedanje vajenske, industrijske ter ostale šole s praktičnim poukom, obstajajo med njimi še bistvene razlike zlasti glede načina vpisa in organizacije pouka, tako da je potrebno v sedanjem obdobju zaradi boljšega razumevanja problemov obravnavati posamezne vrste šol.

a) Vajenske šole

Značilnost teh šol je vpis na podlagi vajenske pogodbe. Z notranjo organizacijo pa skušamo dosedanj sistem šolanja vajencev — učencev predvsem kvalitetno izboljšati. Popolne enotnosti, razen pri splošno-izobraževalnih predmetih, za katere je predpisan minimalni učni načrt, ne moremo zahtevati, ker bodo programi za posamezne poklice vsklajeni s profili in bo na tej osnovi določeno tudi trajanje šolanja, vendar je skupna težnja, da bi se v okviru šole izvajal tudi del praktičnega pouka, ki je bil doslej bolj ali manj kvali-

— nezadostna in neenaka skrb za vzgojo in izobraževanje mladine od zaključka osnovnošolske obveznosti do polnoletnosti, pri čemer gre tako za tiste, ki vstopajo v učno razmerje ali se šolajo, kakor za tiste, ki niso vključeni nikamor in največkrat ostanejo brez vsake družbene pomoči;

— ne nazadnje pa tudi pomanjkanje ustreznih predpisov, v okviru katerih bi strokovno izobraževalni zavodi podrobneje urejali organizacijo dela ter podrobneje določali izobraževalno vsebino.

Ne glede na to, da predpisi v poklicnih šolah še niso bili sprejeti, pa se je v praksi že začel proces preoblikovanja vajenskih, industrijskih in drugih šol s praktičnim poukom v poklicne šole, pri čemer se več ali manj uspešno uveljavljajo naslednji principi:

— bremenitev učencev z največ 42 urami teoretičnega in praktičnega pouka tedensko;

— vključevanje učencev, ki so uspešno končali osnovno šolo;

— uvajanje pripravljanih razredov za učence, ki so končali osnovne šole, odnosno je raven znanja novih učencev različna;

— povečanje mesečnih nagrad učencem — vajencem.

Delo v našem zavodu poteka v glavnem po programu oziroma letnem delovnem načrtu, upoštevajoč za izhodišče stanje ter osnovne zahteve za uresničevanje ustreznega izobraževalnega sistema, kot imamo imenovana eksperimentalna šola glede na predstoječo verifikacijo.

V intenzivnem prehodu in spremembah v izobraževanju za poklice širokih profilov kovinarske stroke in težnji za odpravo sedanjega preživelega periodičnega vajenskega sistema v poklicno šolo, je nov sistem vnesel številne dodatne naloge, probleme in težave, predvsem, ker uvajamo nove učne načrte in programe praktičnega pouka ob 40 % povečanju števila učencev.

Tako se je odvijal pouk v preteklem šolskem letu po treh sistemih s 407 učenci, v tekočem letu pa v 18 oddelkih z 426 učenci, kar je nevzdržno za kapaciteto zgradbe in problematično glede bremenitve učnih kadrov.

Z ozirom na to, da nas smatrajo za eksperimentalno šolo, so pred nami še težke perspektivne naloge, posebno, ker teže za novi zakon o strokovnem izobraževanju predvidevajo tudi rok, do katerega se bodo morale obstoječe strokovno izobraževalne ustanove prilagoditi določbam zakona.

Vendar ob teh perspektivnih nalogah z zadovoljstvom ugotavljamo, da smo v tem intenzivnem reformnem procesu in izgrajevanju sodobnega izobraževalnega siste-

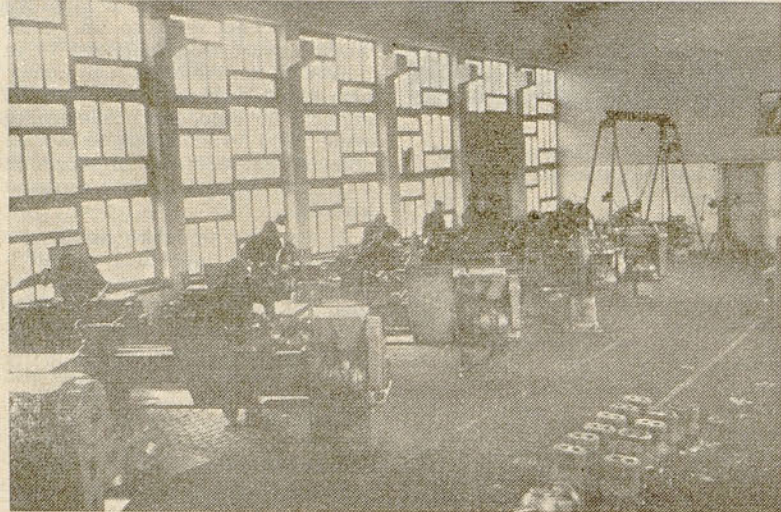
c) Šole s praktičnim poukom

V to vrsto spadajo poklicne šole v okviru kmetijskega izobraževalnega centra.

Ob prednjem pregledu vrst šol za poklice, želimo poudariti, da se bo v osnovi spremenil dosednji način izobraževanja za poklice. To zahtevo narekuje tehniki napredek in zahteve, ki izhajajo iz dosedanjih družbenih odnosov. Preobrazbo teh šol v poklicne šole, ki se je sicer že začela, pa bo možno uresničevati le postopoma, tako kot bodo dovoljevali kadrovski, materialni in drugi pogoji.

Seveda pa ta preobrazba zadeva tudi na ovire, zlasti naslednje:

— materialna stiska strokovno-izobraževalnih zavodov, ki se prepočasi razvijajo v samostojne zavode z zadostnimi materialnimi sredstvi;

— pomanjkljiva pedagoška in strokovna usposobljenost večine učnega kadra

— neizdelan sistem strokovnega izobraževanja vse do delovnega mesta, zaradi česar spreminjanje obstoječih in ustanavljanje novih izobraževalnih ustanov pogosto ni rezultat načrtnih in vsklajenih prizadevanj. Razen tega pa tudi vzgojna in izobraževalna vsebina teh ustanov ni vedno prilagojena dejanskim potrebam proizvodnje, družbenih služb in družbenega samoupravljanja;

konimo delo šole skladno z Ustavo in Zakonom o organih upravljanja v šolah, s statutom in drugimi akti, da bi tako v času velikih organizacijskih sprememb našli najbolj perspektivne rešitve.

Zato smo resno in prizadevno pristopili k izdelavi statuta in pravilnikov pravočasno, se pravi že pred dvema letoma iz prepričanja, da moramo svoje normativne akte izdelati ne zato, ker so take direktive, marveč predvsem zato, da bi vskladili in izboljšali svojo organizacijo in si olajšali ter izboljšali delo. In ugotoviti moramo, da akti kot je statut, pravilnik o delitvi dohodka in pravilnik o delitvi OD delujejo pozitivno in stimulatивно.

Zavedati pa se moramo, da delo s tem še ni končano, temveč da smo sedaj dolžni, da bomo določbe teh aktov tudi dosledno sprovajali, jih izpopolnjevali, ter pristopili k izdelavi še drugih potrebnih pravilnikov in poslovnikov, predvsem za:

— organizacijo dela in poslovanje šole

— pristojnosti organov upravljanja (poslovnik za njihovo delo)

— pravice in dolžnosti učencev in organizacijo šolske skupnosti učencev.

Posebno skrb morajo novoizvoljeni organi posvetiti šolski skupnosti učencev, kar smo sicer v statutu in razpravah delovnega kolektiva teoretično razčistili, v prak-

si pa malo poskrbeli zato, da se učenci istočasno z učenjem v delavnicah in razredih vzgajajo tudi v upravljalce, ki bodo sodooločali pri učno-vzgojnem procesu in v neposrednih in posrednih oblikah samoupravljanja sami urejali notranje odnose.

Uveljavljanje samoupravljanja in organizacijsko utrjevanje v našem zavodu je terjalo ustrezne spremembe tudi v načinu dodeljevanja, ustvarjanja in gospodarjenja s sredstvi v našem zavodu. Prehod iz proračunskega sistema gospodarjenja nam je sicer s strani družbenih zunanjih činiteljev zavrnil napredek, toda prav zaradi tega, ker smo oblikovali in delili dohodek po principih samostojnih zavodov na podlagi lastnih meril in cenikov izobraževanja, zato na tem področju v primerjavi z številnimi, drugimi sličnimi zavodi nimamo posebnih težav.

Finansiranje je rešeno s pogodbami z gospodarskimi organizacijami za katere izobražujemo učence in finansiranjem iz sklada šol II. stopnje.

Ob zadovoljivem standardu zavoda kakor tudi razmeroma dobro rešenimi osebnimi dohodki delavcev našega zavoda so tudi nagrade oziroma štipendije učencev ter drugi pogoji učencev zadovoljivo rešeni.

Klinar Tone

KAJ NAM PRIPRAVLJA Prešernova družba

Prepričan sem, da vsi člani Prešernove družbe že z veseljem in željno pričakujejo letošnjo zbirko knjig in koledarja za l. 1965, saj zbirka ne bo nudila le prijetnega razvedrila ob novoletnih praznikih in v zimskem času nasploh, temveč bomo našli v njej tudi bogato vsebino praktičnih napotkov in koristnih nasvetov, obenem pa bo domača knjižnica tudi zopet bogatejša za eno zbirko. Izbor knjig v zbirkah Prešernove družbe je posrečen predvsem zaradi svoje pestre raznolikosti, saj nudi vsakemu bralcu mnogo koristnega in prinaša svoj veliki delež izobraževanja, tako mladini kakor tudi odraslim, zahtevnejšemu, kakor tudi manj zahtevnemu bralcu.

Prešernova družba se je zaradi porasta cen papirja znašla v položaju, da je morala nekoliko povišati članarino za prihodnje leto. Tako bo članarina znašala naslednje leto 1200 din, kar pa je še vedno le polovica vrednosti knjig, ki jih vsak član prejme za plačano članarino. Prešernova družba bo zbirke knjig lahko še izboljšala (reprodukcije, vezava, oprema itd.) in tudi povečala število knjig svojih zbirk ob pogojih porasta števila članstva.

Železarna Štore je glede števila članov PD na močno vidnem mestu v merilu SR Slovenije; bili smo pa tudi že na prvem mestu. Naša prizadevanja, skupno s člani kolektiva in poverjeniki pri sindikalnih podružnicah enot naj gredo za tem, da bo število članov naraščalo iz leta v leto, s tem bomo doprinesli tudi svoj delež, da bo Prešernova družba lahko nudila svojim članom še boljši izbor. Ne gre nam za »rekorderstvo« glede števila, temveč za to, da s širjenjem zbirke bogatimo svoje duhovno obzorje, da omogočimo PD uspešnejše delovanje in da zajamemo čim širši krog, ki bo deležen koristi.

Kakor prejšnja leta, bo tudi v naprej omogočeno obročno plačevanje članarine, tako da tudi okolnost nekoliko povečane članarine ne bo občutno prizadela osebnih dohodkov posameznega člana. Knjižni program za l. 1966, torej zbirka, ki bo dospela proti koncu l. 1965, bo naslednji:

1. Koledar za l. 1966
2. Mira Mihelič: ZMERAJ — NI-KOLI, povest
3. Ernest Hemingway: IMETI ALI NE, roman

4. Sergej Sartakov: PO BRZI-CAH ČUNE, potpisna povest

5. PRAVLJICE, izbor iz svetovne mladinske literature

6. Emilijan Cevc: SLOVENSKA UMETNOST

7. eno stensko sliko po izbiri

Koledar bo v bodoče imel drugačno obliko, kot doslej, predvsem bolj praktično in prilagojeno vsakodnevnim potrebam našega časa. Vseboval bo praktična navodila s področja tehnike, motorizacije, kuharstva, važne spominske dni z opisi in bo tako informator in priročnik za vsakogar.

Glede slik se bo lahko vsak član že vnaprej odločil, katero bo izbral in bo potem tisto ob prejemu zbirke tudi dobil.

Prešernov družba izdaja nadalje tudi v magazinski obliki mesečnik OBZORNIK, ki s svojo pestro vsebino, barvnimi slikami ipd. širi obzorje bralca in ga uvaja v različna področja življenja in bivanja, doma in v tujini. Letna naročnina znaša 1200 din.

Zbirka žepnih romanov LJUDSKA KNJIGA je zelo uspel poskus izdajanja kvalitetnih in poceni romanov. Doslej je izšlo že 62 knjig. V letu 1965 bodo izšli tile romani:

1. Graham Greene: Kdor izgubi — dobi
2. Luigi Pirandello: Izmena
3. 4. Alexander Cordell: Mortymerjevi
5. Yasanuri Kawabatta: Tisoč žerjavov
6. W. Sommerset Maugham: Pisani pajčolan
7. Erskine Caldwell: Deček iz Georgije
8. B. Traven: Voz
9. Mario Soldati: Pisma s Caprija
10. Joseph Hayes: Ure po polnoči

Celotna zbirka bo stala za leto 1965 broširana 3000 din, v trdo vezana 4000 din, medtem ko bo izhajala tudi luksuzna izdaja iste zbirke, na brezlesnem papirju in v celo platno vezana po ceni 6500 din.

H koncu se še obračam na vse izvoljene poverjenike PD pri sindikalnih podružnicah enot s prošnjo za sodelovanje po svojih močeh in da tvorno agitirajo med člani kolektiva včlanjevanje v PD. Vsem članom želim srečno in uspehov polno novo leto 1965.

Glavni poverjenik za Prešernovo družbo v Železarni Štore

(nadaljevanje)

Sprejel nas je človek srednjih let. Za tiste čase je bil kar dobro rejen. Bil je temnolas, pod nosom pa je imel majhne brčice. Ko je spregovoril, sem po govoricah spoznal, da mora biti Čeh. Povabil nas je, naj sedemo. Pozorno je poslušal moje pripovedovanje. Govoril sem kar slovensko, ko pa česa le nisem mogel dovolj razumljivo povedati, sem si pomagal kar z nemščino, kajti vsi Čehi so povečini znali dobro nemško. Potem me je »starešina«, kot so Čeha imenovali, brez posebnih ceremonij vpisal v štabni seznam. Bil sem dvaintrideseti po vrsti. Nato me je še poučil o dnevnem redu, o redu ter disciplini v hiši sploh ter še o drugih stvareh, ki spadajo k zadržanju ljudi, ki tako različni, kot smo bili mi, bivajo po isto streho.

Posteljo sem imel v drugem nadstropju skupaj z nekim drugim Slovincem, ki je bil tam že pred mano. Ta moj tovariš je bil nekoliko čudaški. Bil je nezaupljiv do vsakogar in imel sem vtis, da se nekam v strahu ozira krog sebe. K sreči pa se je itak malo zadrževal v sobi. Vedno je rajši stikal nekje po okolici, kjer bi naj dobil karkoli za v želo, bila to pijača ali pa jedača. Sicer pa je bilo v tej hiši drugih stvari, ki so bile zanimivejšje in privlačnejše, kot takle lačne. Najbolj zanimiv od vsega je bil hišni red. To je bila prava, pravcata »ustava« federativne, demokratične republike. Ker so bili stanovalci hiše pripadniki treh glavnih narodnosti: Rusi, Poljaki in Čehi, je bilo vodstvo kolektivno. V štabu pa je sedel vsak naslednji dan starešina druge narodnosti. Tako je bil ves tisti dan, ko je starešinoval naprimer Čeh, v vsej hiši »češki dan«. Ves hišni red se je odvijal, kot v nekakšni češki vojašnici. Čehi so ponosno povepeli svoj »Pozor!« In zvečer smo po večerji zapeli češke pesmi in nazadnje s himno zaključili »češki dan«.

Naslednji dan, ko je bil v štabu Poljak je dežurni zjutraj glasno klical svoj »Zbiurka! Dounčič! Pokrič!« itd. Zvečer pa smo pobožno molili za svobodo Poljske in kar mislil sem si, koliko je to Poljski kaj pomagalo... Končno smo zapeli še že znano poljsko himno: »Ješče Poljska ni zgineva puki mi žijemi...«, ki je njena melodija skoro na las podobna naši. »Hej Slovani...«. Že naslednjega dne pa smo vsi složno prepevali z Rusi »Moskva moja, ti serce rodini mojej...«. Jugoslovanskega dne ni bilo na sporedu, ker sva Jugoslovana bila samo dva. Tako so minevali dnevi, mi pa nismo storili ničesar, ne dobrega ne zlega. Vendar se mi je zdelo, da bi bilo treba nekaj storiti, toda kaj?

Sergeju in Volodji sem bil povedal o naših fantih, ki so živeli pri Vincentu tam v tisti graščini. Ne vem, ali je bila nekoliko moja zaslug ali ne, toda fantje so zares kmalu prišli k nam v hotel. Prišli so Kladnik in ostali. Mnogo je bilo veselja ob snidenju. In spet je teklo življenje dalje.

Slovenci smo na glasu kot pridni, delavni ljudje. Je pa tudi znano, da so to našo lepo lastnost znali drugi izrabiti. Tako se je zgodilo tudi takrat. Naši fantje so dobili stik z ljudmi od mestne uprave. Ker smo pač bili vsi brez denarja, so sklenili dogovor za čiščenje poslopja neke šole v mestu. To šolo so namreč uporabljali Nemci za svoje vojaške potrebe. S čiščenjem pa bi mi zaslužili nekaj prepotrebni centov. Z navdušenjem smo že naslednjega dne odšli na delo. Grdo in naporno delo je trajalo ves teden. Ko pa smo v soboto pričakovali plačilo ni bilo od mestnih mož nikogar blizu. Nekdo od naših pa je le od nekdaj pricijazil eno teh »glav«. Ta pa se je izgovarjal češ, če so tujci šolo onesnažili, naj jo sedaj še tujci očistijo, pri tem je mislil nas. Potem nam je oponešel, da itak vse, kar mi sedaj dobivamo; hrana, stanovanja in drugo, prihaja vse iz mestne skrinje. Zato smemo tudi mi, ki vse te dobrote uživamo, storiti kaj malega za mestni blagor. Tako je tudi ostalo. Tisti težko pričakovani franki so mirno odšli mimo naših žepov in nikoli nismo izvedeli v katerem so se ustavili. Mi pa smo se zakleli, da nas nihče več ne bo »nasama-

ril.« V ponedeljek, ko je bil spet delovni dan smo ostali vsi lepo doma. Okoli poldneva so prišli mestni možje. Nagovarjali so nas, naj gremo na delo. Sprva lepo, potem so pričeli groziti. Rekli so, da nas bodo pognali na cesto. Če ne celo v zapor. Mi pa smo ostali enotni in nihče ni odšel na delo. Odšli pa so mestni možje s povešenimi nosi.

Nekaj dni za tem je prišlo sporočilo, da je našega bivanja tu kraj. Iz Bordoja je prišel oficir Rdeče armade. Z njim je prišel še nek francoski mornariški oficir ter nek civilist, ki je bil verjetno domačin iz mestne uprave. Rus nam je naročil, naj za naslednji dan vse pripravimo za odhod. Odšli bomo na pot, ki bo dolga in verjetno težavna. Čeprav nam tisto o »dolgi in verjetno težavni poti« ni bilo preveč pri srcu, smo se pohoda vendar veselili, ker smo čutili, da nas vsak, pa makar še tako skromen premik naprej, počasi le približuje našemu cilju.

Fantje, ki so bili delali v štabu po ekonomski plati, so že poprej mislili na vse. Tako so za na pot prihranili nekaj konzervirane hrane. Prihranili pa so tudi nekaj frankov za poslovično prireditve.

Dvorana hotela je bila slavnostno razvetljena in okrašena. S sten so visele državne zastave vseh pričujočih narodnosti. Tudi naša, Jugoslovanska je našla tu svoje mesto. Bila je po dolgem razpeta, na njej pa je žarela velika rdeča petokraka zvezda. Takšno jugoslovansko zastavo je večina naših fantov, pa tudi jaz, videla ta večer prvikrat. In ko smo potem Jugoslavlani odpeli našo: »Hej, Slovani...« smo od ganotja imeli solze v očeh. Objemali smo se in poljubovali. Potem smo se objemali poljubovali kar vsi križem: Rusi, Poljaki, Čehi, Jugoslavlani. Bili smo vsi kot bratje, mi sinovi slovanske matere, ki nam je bila usoda namenila to srečanje na tem daljnem svetovnem križpotju.

Tisti, ki so bili že delj časa v hotelu in so imeli že razna poznanstva v mestu, po privedli tudi nekaj deklet. Seveda ni manjkalo tudi vina. Nekdo je od nekdaj prinesel harmoniko. Pa tudi kitara je bila. Tako smo rajali in se veselili dolgo v noč. Saj pa so mnogi od teh fantov rajali tokrat poslednjič.

Ravnokar smo bili polegli in ugasnili luč, ko je v sobi, kjer so spali moji štirje znanci: Sergej, Volodja in oba Poljaka, nastal neznanški hrup, zvenketalo je steklo in slišalo se je butanje ob stene. Najglasnejši je bil Volodja. Naenkrat so zapokale in zahreščale deske in vrata sobe so odletela na hodnik. Ven sta se privajala Volodja ter Poljak Pečorek. Drug drugega sta obdelovala s pestmi, brcala in se davila pri tem pa drug drugemu vneto psovala mater. Ostali stanovalci so prihiteli na hodnik. Pričakoval sem, da ju bodo ločili in pomirili, toda nasprotno. Šele spodbujali so ju z glasnimi kiki: »Le daj ga! Drži se! Ne daj se!« in podobno. Ko sta se »borca« dodobra sprašila, sta se upehana spravila pokonci. Nekaj časa sta se gledala. Misli sem, da se samo oddahnijeta, potem bosta boj nadaljevala. Toda kako sem bil presenečen, ko sta se na lepem pričela drug drugemu na vse grlo smejati. Potem sta skočila skupaj ter se objela in poljubila. »Bratec!«, je hlipal Volodja, »J... tvojo mat!« Ti požderal vodku! A mi zautra pojedem na dorogu! Pojedem domoj, na rodinu! Torej ti bratec si mi popil žganje! A mi pojedemo jutri na cesto, na pot. Pojedemo domov! V domovino! Isto je Volodji očital Poljak. Nazadnje se je izkazalo, da sta drug drugemu popila žganje. Potem sta »pretepača« objemajoč se odklobuštrala v sobo, se zavala na posteljo in objeta skupaj zaspala. Tudi jaz sem odšel v svojo sobo.

Vznemirjen od pravkar minulega dne in od jutrišnjega, ki mi bom razburljivemu ter skrivnostnemu skoro stopil naproti, nisem mogel zaspati. Slonel sem pri oknu in zrl

v zvezdno nebo, ki se je lesketajoče bočilo nad reko. Kako drobne in neboljenega sem se počutil ob misli kako velik je svet in kako široko je nebo nad mano. Z mislijo, kako daleč je moja rodna vas, sem zlezal v posteljo in zaspal.

Bilo je že pozno jutro, ko so nas naslednjega dne spravili pokonci. Po zajtrku je bil zbor. Prišli so spet tisti trije; oficirja ter civilist. Pred zbranimi je prvi govoril civilist. Nekaj se je usajal zaradi razbitin, ki jih je zapustil poslovični večer. Njegovo ujedanje je prekinil Rus. Dejal je, da je to pri njihovem človeku čisto naravno, da se ob slovesu poveseli in da pri tem sem pa tja pač nastane tudi kakšna črepičja. Končno se je tudi civilist sprijaznil z dejstvom, pri tem pa je kazal precej skisan obraz. Jaz pa sem mu kar nekako privoščil vse to, ko sem se spomnil, kako so nas bili mestni možje ofrnajili za tiste pošteno zaslužene franke. Rus nam je še dejal, naj vsakdo vzame, kar je njegovega in kar misli vzeti na pot seboj. Kar smo imeli prtljage, smo zložili na voz, ki ga je z mulo potem vlekel za nami nek okoličan. Kdor je imel orožje si ga je obesil. Potem smo se uredili v dvo-stope in ko je prišel poročnik, ki nam je bil poslan za vodiča, smo krenili na pot. Sem ter tja nihajoča kolona se je razpotegnila v lepo sončno septembrsko jutro. S pločnikov so z robci mahala dekleta, bežne znanke nekaterih naših fantov. Kakor sem pričakoval, je vodil tam spredaj zavlil na most. Spomnil sem se mlade vojne matere, ki je bila po najinem srečanju zavlila tod. Želel sem in upal, da jo bom morda kje videl. Rad bi ji pomahal v pozdrav. Toda ko smo prešli most in onkraj reke zavlili

med hišami, sem med mnogimi ljudmi na pločnikih in med nešteti obrazy na oknih zaman iskal obraz lepe znanke. Fantje so z mahanjem čepic odgovarjali na pozdrave deklet. Zdaj je iz fantovskih, petja željnih grl zadonela pesem: »Ja pulimjočekom rodil sja, ja pulimjočekom umros...« Strojničar sem se rodil in strojni-umrem... je znana bojna pesem strojničarjev Rdeče armade.

Vedno sem v življenju bil takšen, da sem zapadel v potrlost takrat, kadar so se drugi česa prav posebno veselili. In tudi zdaj me je obšlo nekakšno malodušje. Iz daljave me je spremljala slika prijazne mlade žene, ki pred sabo potiska voziček, kjer mirno spi njen neboljeni sinko, sad v kratki, sladki omami storjenega greha. Greha pravim zato, ker je bila v tistih dneh ljubezen greh. Ker je pač v srcih večine človeštva tiste nesrečne dni vladalo le zgolj sovraštvo, zato za ljubezen ni bilo prostora.

Sonce je veselo sijalo z neba na naša pleča, mi pa smo mu bili hvaležni za tople prijazne žarke. Sam sem pomislil, da bi prav tako lahko tudi deževalo. Naša pot se je vlekla skozi prostrana obdelana polja vzorno urejenih vinogradov. Videl sem vinogradnika, kako je škropil brajdi podobne vrste trtnih nasadov. V mogočnih trtnih špalirjih se je bleščalo najlepše grozdje, kar sem ga v življenju kdaj videl. Gledali smo rejene sončne grozde. Toda, samo gledali. Kajti preveč je bilo tiste časte takih »romarjev«, ki so se izstradani kar v kolonah vlačili po cestah. Če bi vsakdo teh ljudi odtrgal grozd in če bi slehernemu natočili kozarček bordoja... »Kam pa pridemo«. Bili smo zdelani in zmučeni, da

smo se že s težavo vlekli naprej, poti pa ni in ni hotelo biti kraj. Že tri dni smo bili na poti. Tudi hrane je pričelo zmanjkovati. Nič več se nismo ozirali okrog po naravi, kajti bili smo preveč pri kraju z močmi. Sklonjeni smo se počasi vlekli naprej. Naše oči so nekam slepo buljile v tla in v pete svojega prednjega tovariša. Ni me sram povedati, da sem bil tako izčrpan, da se zadnjega dela poti sploh ne spominjam. Nekoliko sem se opomogel šele, ko smo prispeli v Bordeaux, na sedež jugoslovanske misije.

Stal sem sredi prostora, do smrti utrujen in sem imel komaj toliko moči, da sem dvignil oči. S pogledom sem objemal stvari, ki so mi bile tako drage in znane, pa čeprav nekaterih še nikoli v življenju nisem bil videl. Predno steno je prekrivala velika jugoslovanska zastava z veliko rdečo peterokrako zvezdo v sredini. Pod njo pa je visela slika maršala Tita. Skoraj vso stransko steno pa je pokrivala krvavo-rdeča zastava proletarske revolucije s srpom in kladivom, ki ju je krog in krog obkrožalo z zlatimi črkami izpisano geslo: »Proletarci vseh dežel — združite se!« Ob pogledu na vse to sem čutil, kako so se mi pa čeprav samo za hip vrnile moči.

Nagovoril me je kapetan Živadinovič »misionar« KOMITEJA NARODNE OSVOBODITVE JUGOSLAVIJE. Vem, da sva nekaj govorila, toda kaj, tega se danes, zaradi takratne prevelike izčrpanosti več ne spominjam. Prejel sem kakor vsi drugi tovariši: »Carte d'identité«. Na karti je stalo napisano: »COMITÉ NATIONAL DE LIBERATION DE YUGOSLAVIE«, kar je po naše, kot sem že zgoraj omenil komite narodne osvoboditve Jugoslavije. Na karti so bili moji osebni podatki (ta dokument hranim še danes). Tako sem postal, čeprav za enkrat še nekoristen, pripadnik narodnoosvobodilne vojske Jugoslavije.

K Dnevu republike čestitajo delovnemu kolektivu, vse člane kolektiva, posebej pa delovne tovariše enot, v katerih so delali pred odhodom v JLA pozdravljajo in želijo mnogo uspehov:

Jože TURNŠEK, OTK
Adolf GAJŠEK, jeklarna
Edi GAJŠEK, mehanična delavnica
Martin KOCJANČIČ, mehanična delavnica

Učenci IV. osn. šole Celje posebno VIII. C razred čestitajo k Dnevu republike ter se zahvaljujejo za dovoljenje ogleda tovarne, ki jim je omogočil vpogled v delovni proces Železarne ter želijo mnogo delovnih uspehov.

Člani delovnega kolektiva Železarne na zdravljenju v bolnišnici v Novem Celju, izražajo priložnost in se preko našega glasila celotnemu kolektivu Železarne Štore toplo zahvaljujemo za vzgledno tovariško pozornost, ki smo je bili deležni z obiskom, pozdravi ter darili za praznik Dneva republike. Iskrena hvala in lep tovariški pozdrav.

Podpisniki: Ivačič Edvard, Dobovišek Karlo, Frajtag Ciril, Rozman Kristl, Nahtigal Karl.

Tov. VODEB Karlo, ki se nahaja na zdravljenju v zdravilišču Ravne se toplo zahvaljuje za pozornost ob priliki obiska predstavnikov iz Železarne Štore — osnovnih organizacij in za denarno pomoč. Ta pozornost, obisk in pomoč je izzvala tako pri vodstvu sanatorija kakor tudi pri ostalih pacientih močen odmev in odobravanje glede skrbi kolektiva Železarne za svoje bolne

člane, zaključuje svojo pismo tov. Vodeb in želi, da se to objavi v našem glasilu, ter pošilja vsem iskrene pozdrave.

Tov. Tone URŠIČ, ki služi vojaški rok v Vranju izraža hvaležnost za dostavo glasila, često se spominja kolektiva, posebno rad pa svojih sodelavcev iz kemičnega laboratorija. Želi vsem mnogo uspehov, pošilja lepe pozdrave in želi srečno novo leto 1965.

Tov. Inkret Maks se prisrčno zahvaljuje za denarno podporo ob priliki dolgotrajne bolezni.

Člani kolektiva, ki se nahajajo trenutno na zdravljenju v Topolšici se iskreno zahvaljujejo za tovariško pozornost ob priliki obiska ob Dnevu republike, kar jim bo ostalo v trajnem spominu, obenem pa se zahvaljujejo tudi za socialno pomoč ter želijo celotnemu kolektivu mnogo delovnih uspehov in sreče v novem letu.

Delo pionirskega oddelka na Svetini

Na začetku lanskega leta smo razvili svoj prapor, sredstva za prapor pa nam je podaril kolektiv Železarne Štore. Za letošnje »jugoslovanske pionirske igre« smo si postavili program, katerega smo izpolnjevali in ga še sproti dopolnjujemo. Ta program obsega v glavnem te-le naloge:

1. Imeli smo zbiralno akcijo za šolsko mlečno kuhinjo, ki je zelo dobro uspela, saj smo za 1. osnovno šolo v Celju zbrali 100 kg jabolk.

1. novembra smo imeli pri spomeniku padlih borcev žalno kome-moracijo.

Nadalje smo obiskali muzej revolucije v Celju in si ogledali film: »Ne joči Peter«.

Imeli bomo obisk dedka Mraza. Za pusta bomo imeli prireditev: »Pokaži, kaj znaš!« Obenem bo tudi nagraditev najlepše maske.

Kres in rajanje bo meseca maja pri Vrunčevem domu na Tinetovem hribu.

25. maja bodo sprejeti najstarejši pionirji v Zvezo mladine.

Pred rojstnim dnem tovariša Tita bomo ponesli štafeto mladosti, obenem pa bomo pripravili tehnično in likovno razstavo.

Ob koncu šolskega leta bomo imeli zaključno prireditev in podelili nagrade najboljšim učencem, med letom pa kar najlepše uredili razrede in šolsko okolico. Udeležili pa se bomo tudi vseh tekmo-vanj v okviru občine, največ v šahu in smučanju.

Uredniškemu odboru

Za redno pošiljanje »Štorskoga železarja«, glasila delovnega kolektiva Železarne Štore, se najpri-srečneje zahvaljujem. Vsako številko, ki jo prejmem, prebiram z velikim zanimanjem. Saj v njem najdem vse kar me zanima o uspehih podjetja.

Med prvimi vrsticami kar prečitam, je rekonstrukcija podjetja, za tem ne zaostajajo poročila iz ekonomskih enot, kakor tudi ne delo štorske mladine in športna dejavnost, ki je v Štorah dobro zastopana. Vse to in še marsikaj drugega me poživl, ko prebiram glasilo, ter si želim, da bi kaj kmalu spet bil član kolektiva.

Na koncu mojega pisma pa bi celotnemu kolektivu, posebno pa kolektivu mehanične delavnice, zaželel mnogo delovnih uspehov in zadovoljstva v novem letu 1965.

Mlakar Anton

ZDRAVNIK SVETUJE Poglavje o higieni

Piše dr. Ludvik

Kaj je higiena? — Higiena je ve-
da, ki nas uči in navaja v takšne
načine življenja, ki nam nudijo
največ možnosti za ohranitev
zdravja in preprečevanja obolenj.
Ona nam kaže vse stvari, ki kvar-
no vplivajo na naše življenje, ki
nas škodijo — vsaj v glavnem —
pred škodo za naše zdravje. Ko se
tako v malem seznanjamo s poj-
mom higiene, se moramo nadalje
poglobiti v bistvene dele tega ši-
rokega pojma in razpredeliti vso
snov v posamezna poglavja. Čego-
vorimo o higieni, ne mislimo pri-
tem na ozko pojmovanje posamez-
nih poglavij, temveč si moramo
nujno ustvariti nekaj obrisov vse te
ogromne učne materije, ki jo mo-
ramo razčleniti v posamezna po-
glavja. V tem smislu je kot prva
zapopadana osebna higiena, to je
higiena posameznika; v nadaljeva-
nju, družinska, stanovanjska, kra-
jevna. V krajevni je treba zopet
obravnavati higieno na vasi in hi-
gienske zahteve in potrebe mest.
V širjenju pojma pridemo do geo-
grafskih razlik zahtev higiene, kaj-
ti jasno je, da so te drugačne za
črna, kot pa za eskima, drugačne
za belce in kitajce. Če to vzame-
mo tako drastično kot je rečeno,
ne mislimo preiti vseh vmesnih
različnic in ne obravnavati teh pri-
merov. Poleg navedenih področij
higiene ne smemo pozabiti še na
higieno prehrane, higieno dela in
obratne higiene in končno higiene
ob bolnikovi postelji. Ko smo tako
vsaj v glavnem spoznali ves obseg
pojma higiena, preidemo na obrav-
navanje posameznih poglavij.

Osebna higiena: Že laiku je pri-
vzgojen in priučen higienski po-
jem, ki v glavnem zahteva čistočo.
Posameznik bi moral to strogo upo-
števati in se vedno zavedati, da s
čistočo preprečuje nastanek in ši-
renje bolezenskih pojavov. Če po-
mislimo, da človeka kot individua,
obdaja zrak in so v njegovi nepo-
sredni bližini predmeti s katerimi
pride v dotik in jih rabi, ki so pa
lahko vsi prenašalci bolezenskih
kali, bomo razumeli, da je čistoča
tu eden glavnih zahtev higiene.
Človeško telo je zgrajeno z okost-
ja, mišičevja in organov, ki imajo
vsak svojo življenjsko funkcijo.
Mišične dele nam pokriva koža, ki
je tudi organ in ne samo nekako
»pokrivalo« našega mišičnega de-
la telesa temveč ji je naloga ne-
kakšnega regulatorja naše telesne
temperature, ki jo s potenjem in
transpiracijo drži na potrebni vi-
šini. Ne bom še našteval drugih
njegovih fizioloških funkcij, omenim
le da je njena glavna funkcija di-
hanje (izmenjava plina-zraka). Jas-
no je, da samo zdrav organ lahko
opravi to delo — in tu je ravno
higiena, ki nas uči, kako ohranimo
ta organ prirodno zdrav in s čim
se obvarujemo njegove okvare.
Koža se pri delu, pri znojenju, pri
izločevanju maščob lahko ones-
naži z nabiranjem prahu in druge
nesnage na njej in tako postane
nesposobna za izvrševanje svojih
nalog in tudi, da v primeru neupo-
števanja higienskih zahtev za njo,
oboli. Da to preprečujemo, se po-
služimo higienskih predpisov, ki so
tu v glavnem: snajenje, umivanje
in kopanje. To delo naj bi oprav-
ljali dnevno, kar se v glavnem
dogaja z umivanjem, a tudi kop-
anjem, če že ne dnevno, pa vsaj
v kolikor nam nudijo — možnosti.
S takšnimi posegi v glavnem zado-
ščamo zahtevi higiene kože in smo
mnogo dosegli, če bo ta pojem po-
stal nujna potreba vsakogar. Naj-
važnejši deli kože in s tem naj-
večja zahteva po čistoči so roke in
je treba tu v prvi vrsti strogo iz-
polnjevati higienske zahteve. Zna-
no je, da največ boleznih lahko pre-
nesejo nečiste roke, ker jih pač
uporabljamo pri jedi in so usta ti-
sta vhodna »vrata«, ki so najbolj
dostopna vdoru bolezenskih kali v
naše telo. Za določene bolezni se
je z zdravniške strani ustvaril po-
jem — »bolezni nečistih rok« —

npr. tifus. Enako kot za roke je
tudi za noge glavna zahteva umi-
vanje, da jih očuvamo pred obo-
lenjem kože na nogah. K temu se
še bom povrnil.

Poleg navedenih področij higie-
ne ne smemo pozabiti še na hi-
gieno prehrane — deloma sem to
že obravnaval v sestavi o obo-
lenju prebavil, — higieno dela,
obratne higiene in končno higieno
ob bolnikovi postelji. Najmanjši
zahtevek higiene je torej čiščenje
in umivanje rok vsaj pred vsako
jedjo in to temeljito, najboljšo z
uporabo kakšnega razkužila. Ko
smo tako proučili higienske zahte-
ve, kar zadeva snago posamezni-
ka, bomo nadaljevali z drugimi či-
nitelji, ki posegajo v področje hi-
giene. Mislim pri tem na oblačila,
način oblačenja in materiala naših
oblek pri katerem so merodajni že
letni časi, ki postavljajo svoje hi-
gienske zahteve. Jasno je, da so te
drugačne za zimo kot za poletje,
da je material naših oblačil druga-
čen za lahka (katerih osnova je v
glavnem platno), kot za težka zim-
ska, kjer je volna glavna osnova
naših oblačil. Važen je tudi kroj,
kajti rekli smo, da je koža organ,
ki diha, izmenjava plinov in, da je
nehigijsko, če ji onemogočimo
to funkcijo s krojem obleke, ki jo
utesnjuje in z materialom, ki bi jo
oviral v transpiraciji.

Ko obravnavamo higieno oblačil
ne smemo pozabiti poudariti na
snago, ki jo dosežemo s čiščenjem
in pranjem le teh, kar posebno vel-
ja za spodnje perilo, ki ga naj člo-
vek menjuje najmanj tedensko in
ga s pranjem in likanjem razkužu-
jemo. Oblačila nog (obutev) naj
bodo takšna, ki omogočajo koži,
da normalno deluje in ne smejo
kožo nog utesnjevati kar v veliki
meri greši moda. Mnogo ljudi trpi
ravno na kvarnih posledicah nepri-
merne in nehigijske obutve. Tes-
na obuvala ne puste koži na nogah
dihati, ovirajo krvni obtok in s tem
pokvarjajo noge, ki trpijo na ob-
tiskih in kot posledica neprežrač-
evanja obolenje kožnih žlez tako
znojnic kot lojnic katerih posledice
so potne noge. K osebni higieni
bi končno morali še računati bi-
vanje posameznika v zdravem oko-
lju, kjer se naj razvija ves živ-
ljenjski proces. Za splošno zdrav-
je je higijski zahtevek tudi po-
čitek, ki nudi telesu v obliki spa-
nja, vse kar telo za svoj odmor
potrebuje. Vse kar more ustvariti
obolenje ali možnost njegovega
nastanka je nehigijsko.

— se nadaljuje —

LETNI DOPUST

(Nadaljevanje s 3. strani)

tiva, ki s svojimi konstruktivnimi
predlogi veliko lahko pripomorejo
k vsebinsko boljši sestavi tega in-
ternega predpisa.

Ker je začetek leta pred vrati in
dokončna določila s tega področja
nam še niso znana, osnova za dolo-
čanje števila dni dopusta članom
kolektiva za leto 1965 še ni, ka-
drovski sektor ne more sestaviti
plana dopustov za prihodnje leto.

Po Ustavi SFRJ in predlogu Za-
kona o delovnih razmerjih je dolo-
čeno, da delavec, ki je dopolnil
11 mesecev neprekinjenega delov-
nega staža ima pravico do najmanj
14 delovnih dni rednega letnega
dopusta in zaenkrat je to tudi osno-
va za koriščenje dopusta po 1. 1.
1965, če bo do tega časa sprejet
zakon o delovnih razmerjih. Ta
osnova bo veljala, dokler v pod-
jetju ne sprejmemo kriterije za do-
ločitev števila dni dopusta in do-
kter ne bo po kriterijih tudi do-
ločeno število dni na individualno
tu zaposleno osebo.

Iz kadrovskega sektorja

VESELA VOŽNJA

Bilo je nekega oblačnega delov-
nega dne, ko se je Miha Vozač
kakor običajno odpravil jutraj
na delo in jo mahal proti avto-
busni postaji, do katere je imel
dobre pol ure hoje. Pa glej vražjo
smolo! Komaj je hodil po vijugasti
cesti kakih dobrih 10 minut, ko so
pričeli puščati ventili v oblakih in
pričel je padati ljubeč, krajevno
običajen dež. Seveda Miha ni imel
več časa, da bi se vrnil domov po
dežnik in mu torej ni preostajalo
drugega, kot da nadaljuje svojo
pot na autobus. »Ste vi morebiti
tovariš Miha Vozač?« Številka va-
še mesečne vozovnice br. olloolll,
autobusna proga Celje—Železni
dol? ga je nenadoma vprašal tova-
riš, ki mu je prihajal nasproti. Mi-
ha mu je iznenaden pritrdil, prišlec
pa se mu je predstavil: »Tine
Vljudnik je moje ime, sem od
autobusnega podjetja KOMFORT-
PROM, prinesel pa sem vam dež-
nik. Pri nas namreč vodimo točen
spisek vseh potnikov, ki se stalno
vozijo na naši progi. Že včeraj
smo predvidevali, da se utesne
enkrat po naključju uresničiti vre-
menska napoved in zato sklenili,
da svojim potnikom dostavimo
dežnike nasproti, če se bo vreme
jutraj pod oblaki skisalo. Evo vam
dežnik!«

In izročil je Mihi lep, nerjaveč
dežnik, potem pa se je podvzval
naprej, rekoč, da mora raznositi še
nekaj dežnikov. Od Mihe se je
vijudno poslovil.

Od presenečenja se je Miha po-
zabil zahvaliti, rešen skrbi pred
dežjem, pa se je veselo podal na-
prej, ni še napravil dobrih 100 ko-
rakov, ko je vzbudilo njegovo po-
zornost nekakšno hupanje in ko se
je ozrl, je opazil velik osebni avto
domače registracije. Nekaj metrov
za njim je šofer ustavil in mu
vljudno rekel, naj se nekoliko
umakne, ker so na cesti mlake in
da ga ne bi oškropil, sicer pa če
hoče, lahko vstopi in ga popelje
do cilja. Miha se je lepo zahvalil
za obzirnost, da pa bo šel raje peš.
Nato je šofer vozilo zapeljal ob-
zirno naprej. Miha se je čudom
čutil takšni obzirnosti, saj se je
spomnil, kako so kakšenkrat švi-
gala vozila mimo njega z raket-
nim pospeškom in če so bile na
cesti mlake, je lahko videl več
mavric hkrati.

Ko je nadaljeval pot, je potegnil
iz žepa robc in se krepko oddah-
nil pod nosom. Za prvim ovinkom
je zaslišal, kako nekdo teče za
njim, ko pa se je obrnil, je videl
čedno oblečenega dečka, ki ga je
ves zasopih pozdravil, nato pa
vprašal, če ni morda izgubil ta-le
2 dinarski kovanec. »V mlaki je
ležal, pa sem ga pobral z name-
nom, da ga vrnem tistemu, ki ga
je izgubil« pravi fant v eni sapi.

»Kar obdržite denar, mladi tova-
riš in hvala za prijaznost in pošte-
nost« mu je odvrnil Miha, nato pa
sta se poslovila in šla vsak svojo
pot.

Končno jo je Miha le primahal
na avtobusno postajališče. Tam
pa mu je že prišel nasproti ne-
kakšen raznašalec v beli halji, ki
mu je ponudil skodelico čaja, češ
prišlo mu bo ob takšnem pasjem
vremenu.

Miha sicer ni veroval v horo-
skope, tudi sicer se ni predajal
mistiki, tu pa je le komaj verjel
očem. Preden pa je vzel skodelico
s čajem v roko, se je nezaupljivo
ozrl na šoferja avtobusa; ta pa mu
je vsposobno namignil in rekel,
naj kar v miru popije čaj in naj
se nič ne boji, da bi mu pred no-
som odpeljal. Podučil ga je, da se
sicer držijo voznega reda, da pa
jim je prvenstvena skrb, da pri-
dejo vsi potniki na avtobus, no in
pri tem upoštevajo pri odhodu, če
se pokaže potrebno, tudi manjšo
toleranco.

Miho je od začudenja nekoliko
zabolela glava, čaj pa je z užltkom
popil ter vstopil v avtobus, malo
nezadovoljen sicer, ker je bil pre-
pričan, da bo moral vso pot med
vožnjo do Železnega dola stati
sključen v obliki paragrafa, mo-

goče celo na eni nogi in po kurjih
očesih so se mu zapodile zle slut-
nje.

Njegova bojazen pa je bila či-
sto odveč, saj ga je čakal celo se-
dež z številko njegove vozovnice.

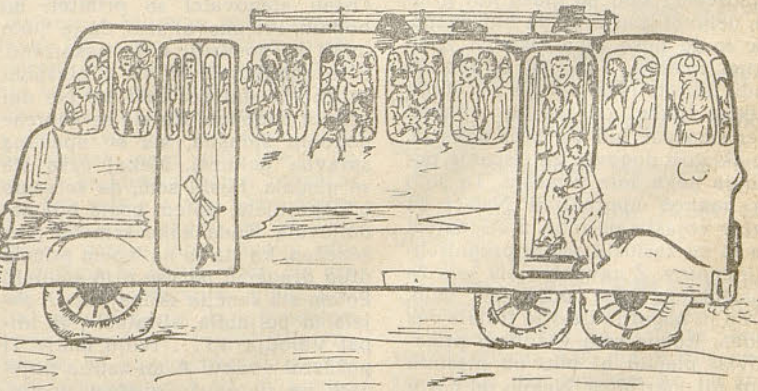
Spremljevalec avtobusa se mu je
vljudno približal zaradi pregleda
vozovnice, pri tem pa opazil, ka-
ko je Miha začuden.

»Verjetno se čudite, da ste dobi-
bili sedež?« ga je odgovoril dobro-
dušni spremljevalec. »Veste, to je
pa pri nas nekaj čisto samo ob se-
bi umevnega. KOMFORT-PROM
avtobusno podjetje je uredilo tako,
da po možnosti nihče ne stoji.«
Klasičnega načina prevoza potni-
kov praktično ni več. Kakor vidi-
te, so tudi sedeži tapetirani. »Vem,
da je bila vožnja po klasičnem na-
činu naporna celo za ljudi s pri-
merno konstrukcijo, da ne govorim
o šibkem spolu in starih ljudeh.
Potnice pa, ki so »na poti v Rim«
pa imajo sploh zajamčene sedeže.
Starejši klasiki avtobusnega po-
dročja so včasih ob silni prenatra-
panosti v vozilu celo razmišljali o
uporabi tapetiranih potisnih stro-
jev za vkrcavanje potnikov ali pa
da bi jih nekaj spravili v lebdeče
stanje pod strop.«

Spremljevalec je nadalje Miho
še podučil, da sicer klasičen način
prevoza še obstoja, uporablja pa
ga le še podjetje VIJA-VAJA
PROM toda le takrat, kadar preva-
ža potujoče akrobatske ekipe in pa
profesionalne plesalce modernih
plesov, to pa zato, da bi obdržali
kondicijo in imeli obenem trening.
Mi pri KOMFORT-PROMU krep-
ko zavzemamo stališče, da akroba-
tika ne spada v avtobus. »No, res
je, prevoznikštvo HORUK-GUŽVA
ima še klasične prijeme, toda še ti
prevažajo specialno le sardine v
olju.«

Miha je o vseh teh čudesih se-
veda poslušal z odprtimi usti in
tudi čutil, da ga pričinja glava
močnejše boleli. Spremljevalec v
avtobusu pa je tudi to okolnost s
posebno napravo ugotovil in že je
ponudil Mihi kombiniran prašek in
spet nadaljeval z razlago: »KOM-
FORT-PROM ima svojega referen-
ta analitika, ki spremlja in analizira
posebno tematično; POSEBNI
VPLIVI IN NEVSEČNOSTI MED
VOŽNJO NA DELO NA ČLOVE-
KOVO TELO TER NA NJEGOVO
RAZPOLOŽENJE IN DELOVNO
STORILNOST. Praktično študira
to zanimivo področje s tem, da se
tudi sam vozi z avtobusom.«

Miha je zvedel še to, da se vse
le analitične ugotovitve nato upo-
rabljajo tudi v praksi pri prevozih
potnikov in da je uspeh kar močno
viden. Pa tudi glede potnikov, je
rekel spremljevalec, lahko ugotav-
ljamo, da vladajo dobri in korektni
medsebojni odnosi. Zadnja nevseč-
nost se je primerila 31. februarja,
pa ni niti omembe vredna.

Mihi so bile seveda te podučne
stvari močno všeč, zlasti, kako se
vse to v praksi obnese! Po naključ-
ju se je ozrl proti stropu avtobusa
in že je pozorni spremljevalec opa-
zil njegov radovedni pogled. »Ne,
ne, to niso klimatske naprave, ka-
kor morda mislite, pač pa je ne-
kakšne vrste razprševalec, za pri-
mer, če zračenje sicer odpove in
bi nastal slab zrak. Klasična oblika
počenih šip in zvezajočih špranj, ki
jih je včasih zasekal zob časa, se
ni obnesla. Tudi časi patra Kneippa
so že daleč, pa še tiste kure so po-

magale le bolnim. Bili so klasični
primeri, da je prišlo do vdora pli-
nov v avtobus, ki so imeli močno
podobno armo kot tleči kavčuk.
No, to mi prepuščamo kemikom.«

Miho je še močno zanimalo ne-
ko drugo vprašanje in, ker se ra-
dovednosti ni mogel s pridom upi-
rati, je prišel s vprašanjem na dan.

»Kako je neki to, tovariš spre-
mljevalec, da med vožnjo nimam nič
več tistega klasičnega občutka,
kot da bi se vozil s čolnom na vi-
sohem morju, ob spremljavi rahlih
potresnih sunkov?«

Odgovor je takoj sledil, spre-
mljevalec ga je namreč podučil, da
je to blagodejno spremembo pri-
pisovati edino-le temu, da vozila
dobro vzdržujejo. »Kje pa si mo-
remo privoščiti, da bi potniki do-
bili na kopnem morskoro bolezen?«
mu je rekel spremljevalec z hudo-
mušnim nasmehom.

Tedaj se je avtobus ustavil in
vstopil je kontrolor. Resno je po-
zdravil, napravil pregled vozovnic
»na preskok«, si ogledal če je v
avtobusu vse v redu in vprašal
potnike ter spremljevalca in šofer-
ja, če imajo kakšne pritožbe. Dobil
je vsestransko zadovoljiv odgovor.
Le neki potnik, ki je imel na čelu
pegico v obliki vrtinca, je pripom-
nil, naj bi v avtobusu prodajali
žvečilno gumo. Potniki so se ozrli
na pegico na čelu, no predlog kaj-
pak ni bil sprejet.

Na postajališču Krivi Breg se je
kontrolor poslovil in izstopil.

Miha je opazil na spremljevalče-
vem obrazu senco bledice in ker
ga je zanimalo, kaj je vzrok, ga je
pobara, kaj ga tare.

»Kontrolor pride vedno, kadar
pride. Vidite tisto-le luknjico na
stropu avtobusa?« je odvrnil
spremljevalec. V premeru resda
meri le stotinko milimetra. Toda
skozi takšne kapilare se lahko v
teku 48 ur pociči najmanj ena
kapljica dežja!«

Miha pri najboljših močeh svo-
jega vida luknjice ni videl. Posre-
čilo se mu je šele z povečevalnimi
očali.

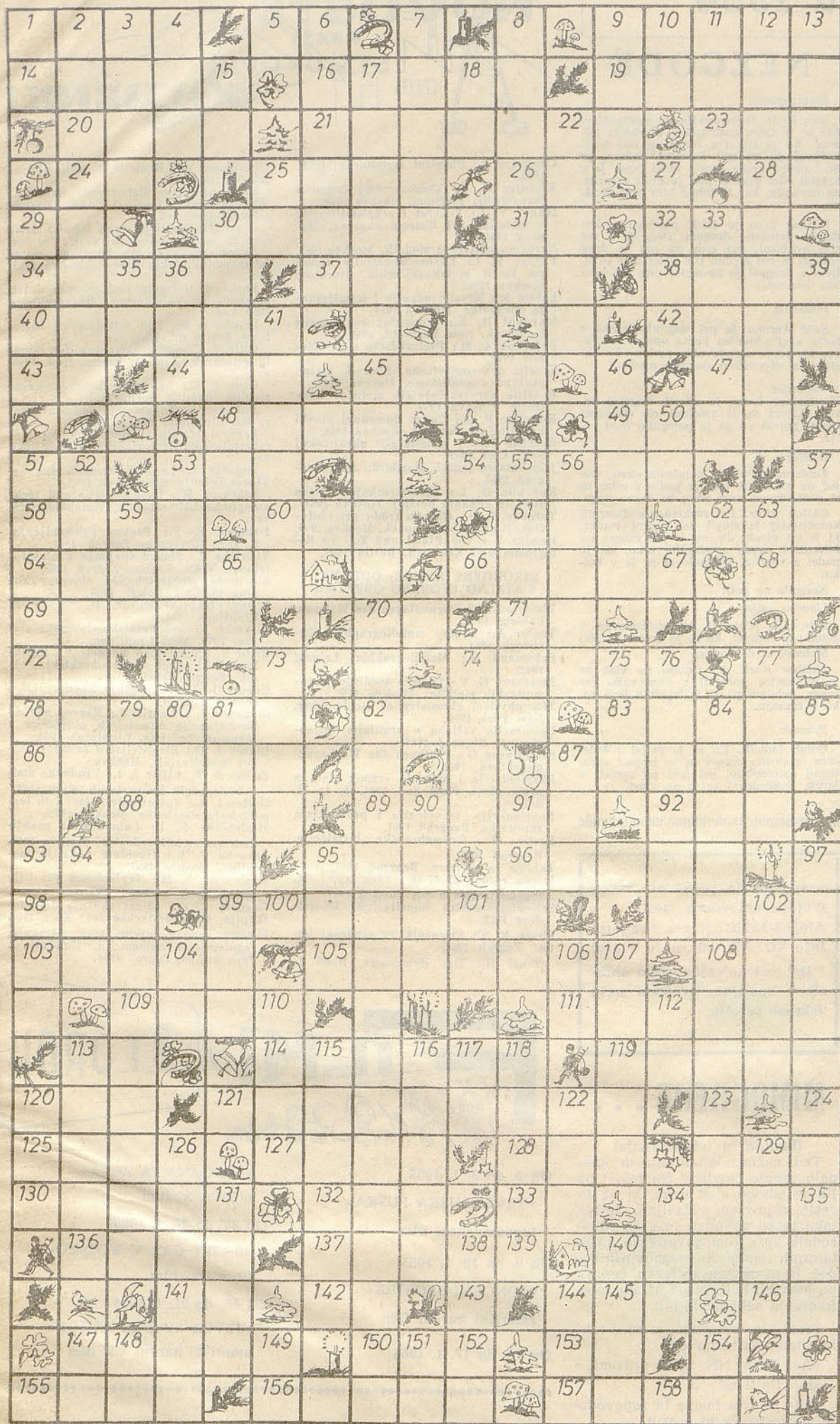
Nadaljnje pojasnilo spremlje-
valca se je zdelo Mihi veleintere-
santno. Spremljevalec mu je nam-
reč povedal, da so klasična ogroda
avtobusa včasih dopuščala dež-
ju prost dohod v avtobus in to po
splošno veljavnem zakonu proste-
ga pada v ozki povezavi s poro-
znostjo ograda. Takšna kapljica je
nato kot nalašč padla kakšnemu
potniku na glavo. Neki osamljen
izumitelj je sicer predlagal ukini-
tev zakona o težnosti padavin, pa
je bil vesplošno preglasovan, ob-
veljal pa je nato protipredlog, ki
se je zdel logičnejši, namreč pri-
merno vzdrževanje vozila. »Tudi s
krajevnim kopališčem je prišlo do
sitnosti, saj so videli v tem konku-

renco za svoje pršne kopeli. Vi-
dite, je zaključil spremljevalec,
zato sem se nekoliko bal kontro-
le.«

Miha je še hotel vedeti, kako je
kaj z koordinacijo posadke avto-
busa, na primer pri vstopanju in
izstopanju potnikov.

»Odlično deluje« je pojasnil
spremljevalec. »Saj nam je glavno
vodilo, da ne pride do nobene ne-
všečnosti. Kaj pa si mislite, kaj bi
se lahko pripetilo, če ne bi bilo
dobre koordinacije; lahko bi spo-
(Nadaljevanje na 7. strani)

NOVOLETNA NAGRADNA KRIŽANKA

VODORAVNO: 1. žensko ime, 5. kem. znak za aluminij, 9. gradb. delavec, 14. star narod na balk. polotoku, 16. izraz za »cehe« v nek. turških pokrajinah, 19. velik pritok Save, 20. del roke, 21. proizvod valjarne, 23. krajevni prislov, 24. četrti in prvi samoglasnik, 25. znan prekop med Afriko in Azijo, 26. prvi in drugi samoglasnik, 28. kazalni zaimek, 29. površinska mera, 30. cilj za streljanje, 31. kratka za ljudsko knjigo, 32. številnik, 34. žensko ime, 37. zbiranje podatkov, 38. vrsta južnoamer. kamele, 40. čuječnost, 42. oksid, 43. prvi in četrti samoglasnik, 44. železn. proga, 45. reka v Bosni, 47. vzklík, 48. sestavina čaja, 49. večja, 51. pesnitev, 53. ime film. igralke Novak, 54. globa, 58. pristančič, 60. ime za tujo črko, 61. pomlad, ni mesec, 62. mlečni izdelek, 64. puščavnik, 66. enota delavnosti v podjetju, 68. stavbna nikalica, 69. oksidna kma, 70. številnik, 71. grška črka, 72. ta zakon (o-krajšano), 74. naprava za usidranje ladje, 78. izraz za neodločno igro (dvojina), 82. gl. mesto Norveške, 83. iz tujih dežel, nenavaden, eksotičen, 86. zavitek, 87. dekoracija (množina), 88. upanje, 89. podorek, podobna, 92. turški plemič, 93. marioneta, 95. nogomet. izraz, 96. ujeta, 98. žensko ime, 99. nastanjen po vseitvi, 102. oseb. zaimek, 103. pesniški naziv za vino, 105. vrsta tlakomera, 108. lošč, 109. pripadniki evrop. naroda, 111. kup zemlje, kamenja, 113. varnostni svet (kratica), 114. glavno mesto države Colorado (ZDA), 119. velika ptica (v ribnikih), 120. stara utež, 121. najzgornejša plast ozračja, 125. osje gnezdo, 127. izmeček ognjenika, 128. zabavišni prostor, 130. naslov znanega sloven. mlad. filma, 132. stor. panj, 133. kratka za človekoljubno organizacijo, 134. z merjenjem določena višina točke, 136. vrsta čolna, 137. roba, 140. heroj, 141. starosl. pivo, 142. prvi in drugi samoglasnik, 143. znak za ničlo, 144. velika (rudi rečna) riba, 146. medmet, 147. stara geološka doba, 150. tovarna v Celju, 153. kratka za vista vision, 155. vsad, vdor, 156. letoviško mesto v sever. Jadrano, 157. naelektreni atomi.

NAVPIČNO: 1. osebni zaimek, 2. bajeslovna dežela, 3. planinski masiv v bolg. delu Rodopov, 4. vrsta papige, 6. zlitina, 7. denarna vsota, 8. ime starogrškega izdajalca pri Termopilah, 9. kratka za združene države Amerike, 10. kem. znak za iridij, 11. kratka za društvo inženirjev in tehnikov, 12. veda o razteženju, 13. reka v B. i H., 15. veznik, 17. do 150 (navpično preko celega lika) ŽPLJA UREDNISTVA VSEM ČLANOM KOLEKTIVA, 18. kratka za atlet. društvo, 22. žica, 25. saudska Arabija (kratica), 27. isto kot 82. vodoravno, 29. tombolski zadetek, 30. zanikati krivdo, 33. časovni prislov, 35. izraz pri taroku, 36. vrsta močnega eksploziva, 39. močan adut, 41. puščavnik, 46. prepir, 50. kem. znak za aluminij, 51. ekonomska enota v železarni Store, 52. literarna smer, pobornik za čistost jezika, 53. reka v SZ, 55. zarodek, 56. večja etnična enota ljudi, 57. številnik, 59. kesanje, 63. veznik, 65. franc. spolnik, 73. lesena struga za napeljavno vodo, 74. proizvod, dobljen pri kaljenju ječmena, 75. pregovor, 76. politično-teritorialna enota, 77. padavina, 79. študij rudarstva, 80. prislov, 81. fluorit, 84. staronordijska zgodba, 85. osebni zaimek, 87. časovna enota, 90. oljčni proizvod, 91. del sobe, 94. deli telesa, 95. starogrška boginja zemlje, 97. naslov japonskega cesarja, 100. sičnik, 101. vstavi: er, 102. ne mnogo, 104. kemični znak za krom, 106. vas pri Ljubljani, 107. ameriška valuta, 108. afriška republika, 110. malik, 112. primorski vzklík, 113. čebelji proizvod, 115. pojem iz aritmetike, 116. sleherna, 117. dve zaporedni črki, prva je -e-, 118. poveč, 134. gora v Zasavju, 129. vrsta plitve, znamenit franc. slikar, 131. bisaga, kost prsnega koša, 120. staro orožje, 121. tretji samoglasnik, 122. nevarna bolezen, na, 135. veznik, 138. užitna (lahko tudi neužitna) gozdna rastlina, 140. srbsko ime, 144. vsi (srbohrv.) 147. kratka za telov. društvo, 148. grška črka, 149. kem. znak za silicij, 151. staroslov. pijača, 154. Ludolfovo število.

Reševalce NOVOLETNE NAGRADNE KRIŽANKE naprošamo, da rešitve izpolnijo s tiskanimi, različno vpisanimi črkami, nato pa v zalepljeni kuverti spustijo v nabiralnik pred vhodom v tovarno ali pa oddajo v uredništvo našega lista (pri tov. Ocvirk Stanku ali pa Jernejšek Frideriku). Rešene križanke oddajte naj-

kasneje do 10. januarja 1965 ker bo žreb odločil 3 pravilno rešene križanke za nagrade. Nagrade bodo sledeče: 3000 din, 2000 din, 1000 din.
Hrbino stran kuverte opremiti s svojim točnim naslovom, na prednjo stran kuverte pa napišite: NOVOLETNA KRIŽANKA.

NOGOMET Neuspeh nogometašev Kovinarja

Pred nekaj tedni se je končal jesenski del nogometnega prvenstva v celjski okrajni ligi. Nogometaši so prešli v zimsko sezono, ki bo trajala vse tja do sredine meseca marca. Če pogledamo uvrstitev društev, je zaslužno postala ekipa »Zreškega Partizana« jesenski prvak. Naši »Kovinarji« lahko rečem so se odrezali zelo slabo, saj so pristali s svojo »staro barko« šele na četrtem mestu. Pred prvenstvom smo bili vsi veliki optimisti, saj smo se vsi nadejali, da Kovinar v tej najnižji družbi nima pravega konkurenta, da bo brez težav osvojil naslov jesenskega prvaka in se tako prihodnjo jesen uvrstil v bolj kvalitetni razred celjske lige. Toda želje še »peščico privrženecv šorskega nogometa« se niso uresničile ne zdaj v jeseni in se verjetno ne bodo niti spomladi, kajti 4 točke prednosti »Zrečanov« bo težko nadoknaditi.

Res je, da morajo Zrečani spomladi v Store in v Rogatec, kar bo za njih najtežje, Rogatec pa, ki ima 1 točko prednosti bo tudi gost šorskih nogometašev. To se pravi, da še obstoja teoretična možnost za končnega prvaka, toda samo v

primeru dveh porazov »Zrečanov« in enega poraza Rogatca.

V nasprotni strani pa »Kovinar« ne sme spomladi izgubiti niti ene tekme, niti nobene remizirati, kar bo pa po sedanjih disciplini in kvaliteti nemogoče.

Potrebno bo najti prav sedaj v mrtvi sezoni druge oblike dela in se na spomladansko prvenstvo temeljito pripraviti tako, da moštvo ne bo nastopalo z 8 igralci, kot se je to zgodilo na zadnji tekmi v Rogatcu.

Lestvica:	Točke
1. Zreče	8 7 0 1 35:13 14
2. Rogatec	8 5 1 2 33:16 11
3. Vransko	8 5 1 2 23:13 11
4. Kovinar	8 4 2 2 28:9 10
5. Polzela	8 4 2 2 26:17 10
6. Gotovlje	8 4 0 4 21:22 8
7. Šalek	8 3 0 5 14:25 6
8. Sentjur	8 1 0 7 14:39 2
9. Ponikva	8 0 0 8 16:56 0

VESELA VOŽNJA

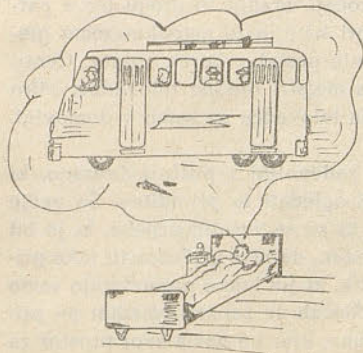
(Nadaljevanje s 6. strani)
toma koga izgubili, pa se spisek ne bi ujemal s stvarnim stanjem potnikov, pa še stroške bi mu morali nadoknaditi.

Zlasti budno pazimo pri odpiranju in zapiranju vrat. Si lahko predstavljate, če bi pri zapiranju koga po nepazljivosti preščičili na dvoje, pa bi imeli celo višek po spisku.

Miho je pri tej razlagi nekoliko sprehajal srh, no spremljevalec, ga je pomiril, da praksa tega ne pozna, ker se posadka enostavno zaveda, da prevaža živ material. »Potniki pa so tudi zelo prijetni ob takšnih okoliščinah.«

Med tem časom se je avtobus že približal postajališču pri »Preko-

picniku«. Spet je Miho zaskrbelo, kajti iskal je v mislih zvezo med nazivom postajališča in gibalnimi

zakonitostni vozila. »Brez skrbi«, ga je pomiril spremljevalec, »cesta je tukaj dobro zavarovana in...«

Miha ni več dobro slišal konca slavlja, ker se je spremljevalčev govorjenje pomešalo z nekim drugim, precej rezkim klicem »Tako! vstani, daj, daj, pokonci!«

Miha se je zmedel, ni več točno vedel, kaj se dogaja. Pogledal je okrog sebe in vruga... kaj pa je? Tedaj je videl pred seboj kakor skozi kopreno obraz svoje žene, slišal pa je že tudi njen glas. »Miha, tako blaženo si spal, da te nisem hotela prebuditi. Gotovo si kaj lepega sanjal. Sedaj pa le vstani, moraš ja na avtobus...«

DPD »SVOBODA« STORE

VABILO

Naše društvo prireja v četrtek, dne 31. 12. 1964 s pričetkom ob 20. uri v prostorih kulturnega doma

VELIKO SILVESTROVANJE

Zabaval vas bo priznani ansambel »VESELI RUDARJI« iz Idrije (zelo uspešno so nastopali v Italiji in SSSR).

Rezervacije s konsumacijo sprejema tov. Tone Kajba vsak dan od 13. do 14. ure v pisarni referenta za rekreacijo Železarne Store.

Želimo vam prijetno zabavo, zato pridite k nam.

Pripravljalni odbor

V mesecu novembru 1964

Novo sprejeti člani kolektiva:

SALAMON MIHAEL, doma iz Gubnega pri Lisičnem, NK delavec, energetski obrat; SKALE JOŽE iz Javorja, Gorica pri Slivnici, NK delavec, livarna valjev; ANDERLUH FRANC iz Stor, NK delavec, šamotarna; FLIS DRAGOTIN iz Laške vasi nad Storami, NK delavec, mehanična delavnica; BEVC STANISLAV iz Baone gore, NK delavec, livarna sive litine; CMOK IVAN iz Sotenskega, NK delavec, livarna sive litine; BOBEK JOŽE iz Sentvida pri Planini, NK delavec, livarna sive litine; ZVONAR MARTIN iz Čelja, NK delavec, šamotarna; MECILOVSEK STANISLAV iz Zg. Tinskega, NK delavec, šamotarna; JESENEK IVAN iz Vrh pri Šmarju, NK delavec, šamotarna; ZVEGLIČ ANA iz Maribora, KV kemolaborant, kemični laboratorij; VODEB VALTER iz Stor, KV strojni ključavničar, mehanična delavnica; KRIŽNIK MIHAEL iz Mrzle Planine, NK delavec, ekspedit; KAMPLET JANEZ iz Polžanske gorce, NK delavec, ekspedit.

Odšli iz podjetja:

LANCNER FRANC, strojni oblikovalec v šamotarni, odšel sporazumno s podjetjem; ZAJC JOŽE, pomočnik formarja v livarni sive litine, odšel samovoljno iz podjetja; ZUPANC ADOLF, delavec v valjarni, je samovoljno zapustil delo; STANTE HERMINA, delavka v komunalnem oddelku, je odšla po izteku delovne pogodbe; BRDNIK JOŽE, asistent v livarni valjev, star 56 let, v našem podjetju preko 14 let, je bil redno upokojen; MATIJEVIČ JOVO, ravnalec fine proge v valjarni, je samovoljno zapustil delo; FISER JURIJ, premikač na prometu, je odšel v poskusni dobi; PINTARIC JO-

ZEF, pomočnik formarja, je samovoljno zapustil delo; BERDEN EMIL, zakladalec v livarni sive litine, je odšel sporazumno s podjetjem; BOBEK ALOJZ, zabijač v valjarni, star 48 let, je umrl; SEKUSAK DRAGUTIN, delavec v valjarni, je samovoljno zapustil delo.

Poročila sta se:

JURKOSEK JANEZ iz jeklarne; SAJOVIČ PETER iz livarne sive litine in PINTAR MARIJA iz valjarne; ROZMAN MARIJA iz komunalnega oddelka; KADENSEK ALOJZ iz livarne valjev; GABERSCEK JOŽE iz priprave proizvodnje in VRHOVSEK KATARINA iz valjarne; VOJK FRANC iz ekspedita; ing. STURBEJ iz kemičnega laboratorija in PALČNIK MILENA iz jeklarne.

Cestitamo!

Naraščaj v družini so dobili:

KOCMAN JOŽE iz obdelovalnice valjev in KOCMAN OLGA iz okrepčevalnice; LEBAN JOŽE iz livarne sive litine; SOBA ANTON iz šamotarne; FUCHS FRIDRIK iz valjarne; GALUF IVAN iz livarne sive litine in GALUF ANGELA iz energetskega obrata.

Izostanki:

Zaradi bolezni je bilo izgubljenih 2.733 delovnih dni; zaradi rednega letnega dopusta 4.136, zaradi izredno plačanega dopusta 150, zaradi neplačanega dopusta 70, zaradi neopravičenih izostankov 29 in zaradi ostalih izostankov 533 delovnih dni, torej skupaj 7.651 delovnih dni.

NEZGODE

Elektroplavž:

Sirk Rudi, žerjavovodja na elektroplavžu, se je lažje zastrupil s plavžnim plinom. Ko je čakal z žerjavom nad bunkerjem, da se mu izprazni košara, je imel dovod zraka zaprt, vsled česar je v kabino vdrl plin. S tem je kršil varnostna navodila, kar bi lahko bilo zanj usodno.

Mlakar Ivan je čistil ponovco s 3 m dolgim železnim drogom. Drog je z vso silo pritiskal, pri tem pa mu je drog zdrsnil in mu močno zvil palec leve roke. Delo z drogovi je nevarno, zato moramo biti oprezní.

Jeklarina:

Selič Antonu je pri zlaganju opeke z ladje v skladišče padla opeka na glavo, ko se je skladišče podrlo. Vzrok: slabo in nepravilno zlaganje opeke.

Valjarna: Plavštajner Ivana je udaril dvigalni kavelj, kateri se je zataknil ob škodlasti ingot, potem pa ga je potegnilo med valje.

Ostalo:

Znidarec Marija je pomivala okno, stoječ na mizi. Pri tem je padla z mize in si poškodovala levo roko in desno nogo.

Gajšek Alojz. Pri razkladanju železnih konstrukcij je stopil na masni madež, ki je bil vzrok, da mu je pri vstopu na železniški vagon spodrsnilo tako, da je padel z vagona. Poškodoval se je v kolku.

Nezgode na poti:

Livarna valjev: Kropušek Alojz je bil poškodovan v avtobusni nesreči, ko se je vračal z dela. Mehanična delavnica: Žmahar Karl. Pri vstopu na vlak se je sunkovito potegnil z levo roko navzgor, pri tem pa si je izpahnil levo roko v ramenu.

Promet:

Golob Ludvik. Ko se je peljal s kolesom iz službe domov se je izognil osebnemu avtomobilu, pri tem pa zavozil v jarek. Poškodoval se je po glavi.

Nesrečno sta preminula izven svojega delovnega mesta ALOJZ BOBEK, delavec v valjarni JOŽE KOZAR, delavec v livarni

Delovni kolektiv ju bo ohranil v spominu, svojcem naše iskreno šoželje.

MIMOGREDE ...

(Bonton in telefoniranje) Tudi način telefoniranja je oglevalo vzgoje človeka! Na žalost pa jih je mnogo med nami, ki na to čisto in povsem pozabljajo. Je res tako težko povedati ime, da sobesednik ve s kom govori? Po naših internih telefonskih razgovorih sodeč, je to neznansko težko, čeprav po pravilih kulturnega načina telefoniranja nebi smelo biti.

Presodite, kako vam je všeč takle telefonski razgovor:

»A«: Tukaj NN. želite prosim?

»B«: Dajti mi...!

(»B« je brez imena in zapoveduje, namesto, da bi prosil) Našteli bi lahko še več takih telefonskih klicev v raznih inačicah, vendar bo verjetno že ta ilustracija zadostna.

Razen tega so med nami tudi šaljivci, ki si včasih dovoljujejo kar malo preveč neslane šale. Sredi noči zazvoní telefon v privatnem stanovanju. Ko koristnik telefona dvigne slušalko, zahrešči v aparatu ker je šaljivec — verjetno z velikim užitek — odložil slušalko. Iz mirnega sna zbujeni pa gre lahko do ponovnega klica zopet spat, če se mu bo posrečilo zatisniti oči. Šaljivec pa je verjetno s telefonskim klicanjem sredi noči uživil kakšno zabavo ali si skrajšal dolgočas v nočni službi. Kaj mislite, dali je to kulturno ali pa bi bilo bolj prav, da se take šale ne ponavljajo več?

Kmalu bomo zamenjali leto 1964 za 1965, pa zamenjajmo z novim letom tudi pri telefoniranju slabe navade z dobrimi!

Chalmers B.: Physical metallurgy, USA, 1962.

Kločnjev N. I.: Visokopročni žugun s šaroidnim grafitom, Moskva 1963.

Ivanov V. I.: Vozvrat i rekristalizacija v metalih pri bistrom nagreju, Moskva 1964.

Narodnoizjastvenie modeli, Moskva 1963.

Filipov S. I.: Eksperimentalne raboti po teoriji metallurgičeskijh procesov, Moskva 1964.

Lahtin M.: Metallovedenie i termičeskaja obrabotka, Moskva 1964.

Maynard H. B.: Industrial engineering handbook, New York itd. 1963.

Pojarkov A. M.: Proizvodstvo stali, Har'kov 1962.

Teorija feromagnetizma, Sbornik statei, perevod s angleckogo, Moskva 1963.

Razvitie nerazrušajuščijh metodov kontroli, Moskva 1963.

Kurečkin P. D.: Čugun domenoj plavki kak litejnj material, Moskva 1963.

Razvitie černoj metallurgiji ukrajinskoj SSR, Kiev 1963.

JUS katalog jugosl. standarda 1964, Beograd 1964.

Kuruklis G. L.: Električeskaja očistka stalnih čugunih detalej, Moskva 1963.

Taraban S. G.: Ohrana truda pri obluživanju gazovih ustanovok, Moskva 1963.

Haeder W.: Von Pfund und Zoll zu Kilogramm und Kilopond, Berlin 1963.

STROKOVNE KNJIGE, ODDANE V STALNO UPORABO OBRATOM

Wustatovski Z.: Grundlagen des Walzens, Leipzig 1963.

Taylor A.: X Ray metallography, Pittsburgh 1961.

Schumann H.: Metallographie, Leipzig 1962.

Samsonov G. V.: Tverdie soedinenija tagoplavkih metallov Moskva 1957.

The physical chemistry of steelmaking, New York 1956.

Kalibracija valjaka u profilnim valjarnicama, Beograd 1963.

Schlesinger G.: Prüfbuch für Werkzeugmaschinen, 1962.

Eksplatacija i oštrenie reznog alata u proizvodnji, Novi Sad 1964, I, in II, del.

Konstrukcija, tehnologija i proizvodnja zupčanika, Beograd 1961.

Krštić M.: Gromobranske instalacije, Beograd 1963.

Tablice za metalce, Beograd 1963.

Izrada reznog alata iz tvrdog materiala. (Specializacija u NR Poljskoj 1961).

Schweissgerechtes konstruieren, Düsseldorf 1962.

Sirota B. S.: Priručnik za armirani beton, Zagreb 1961.

Ernst H.: Die Hebezeuge, Band 1:

Grundlagen und Bauteile, 6. Aufl. Braunschweig 1960, vez.

Ernst H.: Die Hebezeuge, Band 2: Winden und Krane, 5. Aufl. Braunschweig 1961, vez.

Ernst H.: Die Hebezeuge, Band 3: Sonderausführungen, Braunschweig 1959, vez.

Rogačevskaja Z. M.: Diagrami sostojanja metalličeskijh sistem, Moskva 1963, vez.

Baehr, H.: Regeln und Steuern durch magnetische Verstaerker, Braunschweig 1960, vez.

Leonhard A.: Die selbsttaetige Regelung, Berlin itd. 1962, vez.

Gille J. C. (itd.): Lehrgang der Regelungstechnik, Band 1, Berlin, Cop. 1960, vez.

Gille J. C.: Lehrgang der Regelungstechnik, Band 2, Berlin 1962.

Puhar P.: Tehnologija odrezavanja, 1. del, Ljubljana 1964, broš.

Beckert M. (itd.): Handbuch der metallografischen Ätzverfahren, Leipzig 1962, vez.

Bogačev I. I.: Metalografija čuguna. Vtoros izdanje, Sverdlovsk 1962.

Schramm W.: Physikalische und technologische Laboratorien, Weinheim 1926, vez.

Drucker P. F.: Praksa rukovodjenja, 2. izd. »Privreda« Zagreb 1961.

Vistrička Z.: Sheme spajanja u elektrotehnici, Tehn. knjiga, Zagreb 1963.

Slovenski elektrotehniški slovar, Skupina 16, Zač. releji, 1963.

Splošni tehniški slovar, II, del, P—Z, Ljubljana 1964.

Jurančič J.: Srbohrva'sko-slovenski slovar, 1955, DZS Ljubljana.

Ristić S. & Simić Z. & Ponović V.: Enciklopedijski englesko-srbohrvatski rečnik, Beograd 1963.

Unapredjenje proizvodnje, Ekonom. tehn. centar, Zagreb.

Šinkovec J. i Lavrič T.: Razvoj metoda identifikacije nemetalnih uključaka u jugoslov. čeličima, Ljubljana 1963.

Bihrev I. D.: Strojiteljstvo zavodov černoj metallurgiji, Moskva.

Zaikov S. T., Litšic S. I.: Vjoplovka stali v kislorodnih konvertorah, Kiev 1963.

Geller J. A.: Sovremenie splavi i ih termičeskaja obrabotka, Moskva 1958.

Maslenikov F. I.: Laboratorni praktikum po metallovedeniju, Moskva 1963.

Lavorko P. K.: Oksidna pokritja metallov, Moskva 1963.

Maslenkov A. M.: Teploobmen pri litje vlijizimarnem, Moskva 1963.

Gurovic A. K.: Ultrazvokovaja defektoskopija, Gosudarstvenoe izd. Kiev 1963.

Zbornik radova Jurema 1964. Mjerenje, regulacija i automacija. Referati...

Prva knjiga, Zagreb 1964.

TELOVADBA ENKRATNO DOZIVETJE

TVD Partizan-Kovinar Store je eno najaktivnejših društev Partizana v okraju. Že dvakrat zapored je uspelo osvojiti II. mesto med partizanskimi društvii v Sloveniji v tekmovanju za pokal Dela. Tudi letos se je društvo prijavilo za to tekmovanje, ki bo trajalo do 25. maja 1965 »Dneva mladosti«. Vse sekcije društva: nogometna, rokometna, kegljaška, košarkarska, namizno teniška in smučarska demonstrirajo svojo dejavnost in uspehe dela na domačih in tujih igriščih.

Gimnastična sekcija, ki je ena najmasovnejših pa nam je prikazala svoje nekajletno delo na svečani akademiji, ki je bila posvečena Dnevu JLA.

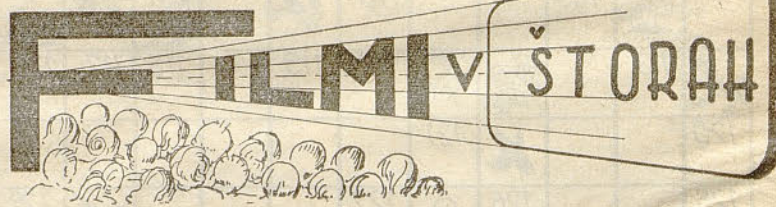
Prebivalci Stor in okolice kot tudi gostje iz Celja in Ljubljane so bili priča dogodku, ki je zasenčil uspehe vseh ostalih sekcij. Zelja športnikov in funkcionarjev društva je bila videti nastop vrhunskih telovadcev. Zato so povabili na to akademijo Mira Cerarja in Janeza Brodnika. Oba olimpijca sta se vabilu odzvala in smo tako lahko videli poleg našega člana Tineta Šrota kar tri udeležence 18. olimpijskih iger v Tokiu. Skrbno pripravljen program, ki je trajal več kot dve uri je spremljala preko 500 gledalcev, kar je svojevrsten rekord. Pred pričetkom akademije je bila majhna slovesnost, ko je društvo sprejelo Tineta Šrota po vrnitvi z olimpijade, kjer je sodeloval kot član telovadne vrste Jugoslavije. Skromno darilo in šopek nageljniov je bila majhna oddolžitev za njegove nastope in uspehe. Tudi gostoma Cerarju in Brodniku je društvo poklonilo spominska darila za sodelovanje na akademiji.

Nastopili so vsi člani gimnastične sekcije od cicibanov do članske vrste. Od točke do točke se je stopnjevalo navdušenje gledalcev, ki je doseglo vrhunec ob koncu z nastopom članov na drogu.

Cicibani so prikazali štiri igrice, ki so navdušile gledalce s svojo ljubko izvedbo. Akademске sestave v katerih so nastopile mladinke in vrsta deklet iz osnovne šole je pokazala, da so mladinke večje tudi ritmike. Točki sta poživili program, saj sta bili res kvalitetno pripravljene in izvedene. 16 pionirjev je pri preskokih preko konja brez ročajev in pionirke z vajo na nizki gredi še bolj poživile že tako vedro razpoloženje. Dvovišinska bradlja in vrsta mladink, ki so na tem orodju izvajala zelo težke vaje so z eleganco in lepoto prispevale k uspehu akademije.

Posebno navdušenje so pripravili člani z olimpijci Cerarjem, Brodnikom in Šrotom na orodjih: konju z ročaji, bradlji in drogu ter v parterni gimnastiki. Občudovali so vaje pri katerih je marsikateremu gledalcu zastal dih, ki pa je po izvedbi le-te prešel v buren aplavz. Cerar, Brodnik in Šrot so pokazali, da so res mojstri orodne telovadbe. Miro Cerar zasluženosi naslov najboljšega telovadca ne samo v domovini, temveč tudi v svetu.

Po končani akademiji so gledalci zadovoljni zapuščali dvorano, ki ni mogla sprejeti vseh, ki so si hoteli ogledati to prireditev. Še večje veselje je bilo med 104 nastopajočimi, ki so se veselili uspeha, ki je bil kronan za njihovo delo. Gostje so bili edini, da niso pričakovali take prireditve in da sodi današnja v vrsto tistih, ki jih lahko organizirajo samo velika mesta. Takšnih prireditev si v Štorah še želimo. Mladini pa priporočamo naj se vključi v vrste Partizana, kjer bo našla svoj prostor za razvedrilo in krepitev telesnih sposobnosti.

Od 2. do 3. 1. 1965

»NEVESINJSKA PUŠKA«

jugoslovanski film

Od 9. do 10. 1. 1965

»PONOSNI UPORNIK«

ameriški barvni film

Od 16. do 17. 1. 1965

»NEPOZNANA ŽENA«

egiptovski film

Od 23. do 24. 1. 1965

»BABET GRE V VOJSKO«

francoski film

Od 30. do 31. 1. 1965

»SEVER SEVERO-ZAHOD«

ameriški barvni VV film

KEGLJANJE NOVOLETNI TURNIR

V dneh 16., 17. in 18. XII. 1964 je bil medobratni športni turnir v panogah kegljanju, namiznem tenisu in šahu. Turnir je organizirala Komisija za rekreacijo za člane kolektiva Železarne Store.

Rezultati:

Šah:

1. Uslužbenci I.
2. Plavž-šamotna
3. Livarna
4. Valjarna
5. Uslužbenci II.
6. OTK-laboratorij

Kegljanje:

1. Uslužbenci I.	843 kegljev
2. OTK-laboratorij	821 kegljev
3. Livarna	819 kegljev
4. Valjarna	782 kegljev
5. Mehanična	766 kegljev
6. Plavž-šamotna	754 kegljev
7. Elektrodelavnica	745 kegljev
8. Uslužbenci II.	716 kegljev

Namizni tenis:

1. Livarna
2. Mehanična
3. OTK-laboratorij
4. Valjarna

Najboljše ekipe v vseh panogah so bile nagrajene.

Tine Veber

